

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

2019-1-TR01-KA204-076539

Erasmus+ Programı Ka204 Yetişkin Eğitiminde Stratejik Ortaklıklar

SAĞLIK EĞİTİMİ AÇISINDAN YENİLİKÇİ YETİŞKİN EĞİTİMİ MODELLERİ Projesi

SAĞLIK
OKURYAZARLIĞI
Seviye Tespit Çalışması

- Türkiye •
- Avusturya •
- Portekiz •

Sonuç Raporu

www.innohealth-edu.com

[/innohealth.edu](https://www.facebook.com/innohealth.edu)

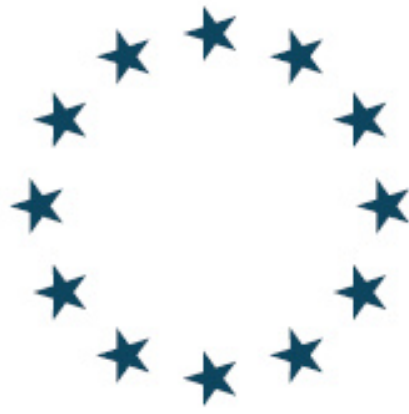

[/innohealth_edu](https://www.instagram.com/innohealth_edu)

This project is funded by the Erasmus+ Program of the European Union. However, European Commission and Turkish National Agency cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir. Ancak burada yer alan görüşlerden AB Komisyonu ve Türk Ulusal Ajansın sorumlu tutulamaz.

Erasmus+

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI
KURUMSAL EĞİTİM VE SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ
Kurumsal İhtiyaç Toplum Sağlık Merkezi

2019-1-TR01-KA204-076539

SAĞLIK EĞİTİMİ AÇISINDAN YENİLİKÇİ

YETİŞKİN EĞİTİMİ MODELLERİ

Innovative Adult Education Models In Terms Of Health Education

/innohealth.edu

/innohealth_edu

www.innohealth-edu.com

braga mob

SUNUŞ

2019 yılında Çin’ in Wuhan kentinde başlayarak tüm dünyayı etkisine alan Koronavirüs salgınının toplumsal ve ekonomik boyutları halen tüm dünyada etkisini devam ettirmektedir. Başta ölümlerle sonuçlanan çok büyük toplumsal sağlık sorunları olmak üzere, gıda arz güvenliği, üretim ve tedarik zincirinde yaşanan sorunlar daha büyük sorunlarla karşı karşıya kaldığımızda neler yapmamız gerektiği konusunda bizlere önemli ipuçları vermiştir. Karşı karşıya kaldığımız bu durumun “Herkes İçin Sağlık” ve “Her şeyin Başı Sağlık” anlayışı üzerinde daha fazla durmamız gerektiğini bize tekrar hatırlattığını belirtmekte fayda var.

Pandemi sürecinde gelişmiş veya gelişmemiş tüm toplumların belki de en göze çarpan ortak noktası bireylerin böylesine büyük bir toplumsal sorunla karşı karşıya kaldıklarında gösterdikleri reflekslerin benzerliğiydi. Tüm dünyada en gelişmiş devletlerin bile çaresiz kaldığı bu noktada bireysel sorumlulukların önemini daha da kavramış bulunmaktayız. Bu bireysel sorumlulukların en önemlilerinden birisi de bireylerin sağlık okuryazarlığı becerileridir.

Avrupa Birliği ölçekleri kullanılarak yapılan sağlık okuryazarlığı araştırmalarında Avrupa Birliği ülkelerinde yeterli veya mükemmel düzeyde sağlık okuryazarlığına sahip olanların düzeyi ortalama %52 iken aynı ölçekler kullanılarak ülkemizde yapılan çalışma sonucunda bu oran %30,6 olarak belirlenmiştir. Proje kapsamında ilimizde yapılan anket çalışması sonucunda ise bu oran %29 ile Türkiye ortalamasının da altında çıkmıştır.

Kırıkkale İl Sağlık Müdürlüğü olarak ilimizde sağlıklı yaşam standartlarını yükseltmeyi hedefleyen birçok çalışma yürütmekteyiz. Müdürlüğümüz koordinasyonunda, Kırıkkale Merkez Toplum Sağlığı Merkezi koordinatörlüğünde hazırlanan ve ilimiz halkının sağlık okuryazarlığı becerilerini geliştirmeyi hedefleyen Sağlık Eğitimi Açısından Yenilikçi Yetişkin Eğitimi Modelleri projesi, ülkemiz ile birlikte tüm dünya için birçok ilki bünyesinde barındırmaktadır. Proje kapsamında Türkçe, İngilizce, Almanca ve Portekizce dillerinde hazırlanan Mobil Sağlık Okuryazarlığı Uygulaması teknolojinin sağladığı imkanlar sayesinde ilimiz ve ülkemiz ile birlikte tüm dünya halklarının istifadesine sunulacak mobil sağlık eğitimi platformu olarak oldukça önemli bir çalışmadır.

Bu uygulamayı hayata geçirirken proje ortağı kuruluşların mukim olduğu şehirlerde mevcut sağlık okuryazarlığı seviyesinin belirlenmesine yönelik yaptığımız bu çalışma gerek mevcut durumun gözler önüne serilmesi gerek ilerleyen süreçlerde proje sonuçlarının etkilerini ölçmek adına bizlere önemli veriler sunmuştur.

Bu vesileyle projede emeği geçen tüm çalışma arkadaşlarıma teşekkür eder, yapılan çalışmaların ilimiz sağlık okuryazarlığı seviyesinin yükseltilmesine katkı sağlamasını temenni ederim.

Dr. Murat AğIRTAş
Kırıkkale İl Sağlık Müdürü

ÖNSÖZ

Kırıkkale Merkez Toplum Sağlığı Merkezi sağlığın korunması ve geliştirilmesine yönelik birinci basamak sağlık hizmetlerinin sunumundan sorumlu bir kamu kuruluşudur. Sağlığın korunması ve geliştirilmesine yönelik hizmetler büyük oranda sağlıklı bireyleri hedef almaktadır. Bu hizmetlerde en önemli amaç sağlık halinin devamını sağlamak, sağlıklı yaşam becerilerini geliştirmek ve hastalıklarda erken teşhis ile birlikte tedavi başarısının arttırmaktır.

Koruyucu sağlık hizmetlerinde kalite, etkinlik ve verimliliğinin artırılması ancak toplumun yeterli sağlık bilinci ve yeterli sağlık okuryazarlığı düzeyi ile sağlanabilir. Bu durum toplum üzerinde yeterli sağlık bilincine sahip olma konusunda tüm bireylere sorumluluk yüklemektedir.

Toplumun sağlık okuryazarlığı becerilerinin geliştirilmesini amaçlayan "Sağlık Eğitimi Açısından Yenilikçi Yetişkin Eğitimi Modelleri" projesi ile geliştirilen Mobil Sağlık Okuryazarlığı Aplikasyonu arka planında birçok alt çalışmayı barındırmaktadır.

Bu çalışmalardan birisi olan ve Kırıkkale ile birlikte Viyana (Avusturya) ve Braga (Portekiz) şehirlerinde eş zamanlı olarak yürütülen sağlık okuryazarlığı seviye belirleme çalışması ile bölge nüfuslarının mevcut sağlık okuryazarlığı seviyeleri ortaya çıkarılmıştır. Ortak kuruluşların ülkelerinde örneklem yöntemiyle yapılan saha araştırmalarına, toplumun çeşitli kesimlerinden farklı özelliklere sahip yetişkinler katılım sağlamıştır. Söz konusu çalışma Türkiye’den Kırıkkale Merkez Toplum Sağlığı Merkezi, Kırıkkale İl Sağlık Müdürlüğü ve Orta Anadolu Eğitim Kültür ve Kalkınma Derneği, Avusturya’ dan Dr. Turgay TAŞKIRAN & Dr. Salih VAROL Gruppenpraxis für Allgemeinmedizin kuruluşu ve Portekiz’ den Ascredno kuruluşlarının katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

Hedef grubu oluşturan doğru yetişkin öğrencilerin belirlenmesi amacıyla toplumun farklı kesimlerinden, çeşitli yaş grupları, farklı eğitim seviyeleri, farklı meslek grupları ve yaşadığı çevreye ilişkin faktörler dikkate alınmıştır.

Sağlık okuryazarlığı seviye belirleme çalışmasına Türkiye, Avusturya ve Portekiz’ den toplam 312 yetişkin öğrenci katılım sağlamıştır. Elde edilen sonuçlara göre Kırıkkale’ de yeterli veya mükemmel derecede sağlık okuryazarlığına sahip olanların oranı %29 ile Türkiye ortalamasının altında, Viyana’ da yeterli ve mükemmel derecede sağlık okuryazarlığına sahip olanların oranı %61 ile Avusturya ortalamasının üzerinde, Braga’ da yeterli ve mükemmel derecede sağlık okuryazarlığına sahip olanların oranı %60 ile Portekiz ortalamasının üzerinde çıkmıştır.

Elde edilen sonuçlar yetişkin öğrencilerin eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesine ışık tuttuğu gibi ilerleyen süreçlerde tekrarlanacak sağlık okuryazarlığı seviye belirleme çalışmalarında Mobil Sağlık Okuryazarlığı Uygulamasının etkinlik ve verimliliğinin ölçülmesinde kullanılacaktır.

Dr. Dursun GÖĞER

Kırıkkale Merkez Toplum Sağlığı Merkezi Başkanı

Erasmus+

Avrupa Birliği'nin eğitim, gençlik ve spor alanındaki hibe programı olan ERASMUS+, 2014-2020 yıllarını kapsayan dönemde uygulanmaktadır.

2014-2020 yılları arasında uygulanmakta olan Erasmus+ Programı ile kişilere, yaş ve eğitim geçmişlerine bakılmaksızın yeni beceriler kazandırılması, onların kişisel gelişimlerinin güçlendirilmesi ve istihdam olanaklarının artırılması amaçlanmaktadır.

Erasmus+ Programı; eğitim, öğretim, gençlik ve spor alanlarını kapsamaktadır. Erasmus+ Programı'na bu adın verilmesindeki ana sebep, kamuoyunda daha fazla tanınan, yurtdışında eğitim ve Avrupa işbirliği ile güçlü bir şekilde özdeşleştirilen önceki Erasmus programının bilinirliğinden faydalanmaktır.

Erasmus+ Programı 1 Ocak 2014 itibarıyla uygulamaya başlayan; eğitim, gençlik ve spor alanlarında farklı yaş grupları ve farklı hedef kitlelere yönelik destekler içeren çatı programın genel adıdır. Erasmus+ Programı içerisinde, önceki programlarda olduğu gibi okul eğitimi, yükseköğretim, mesleki eğitim, yetişkin eğitimi ve gençlik alanına yönelik destekler devam etmekte, bununla birlikte spor alanındaki projelere de hibe desteği sağlanmaktadır.

Erasmus+ Programı Hangi Alanları Destekliyor?

Erasmus+ Programı kapsamında desteklenen faaliyetler temel olarak 3 Ana Eylem (AE, Key Action, KA) ve 2 Özel Eylem altında toplanıyor:

Ana Eylem 1: Bireylerin Öğrenme Hareketliliği

Erasmus+ Programı; 5 milyondan fazla kişi için AB sınırları içinde ve/veya dışında bireylere öğrenme fırsatları sağlamaktadır. Bireylerin öğrenme hareketliliğine yönelik faaliyetler aşağıdaki biçimlerde olabilir:

Yükseköğretim alanında ise; program ülkelerindeki yararlanıcılar, Avrupa sınırları içerisinde veya dünyanın herhangi bir yerindeki yükseköğretim kurumlarında eğitim alma ve ders verme fırsatına sahiptirler. Bu sayede Erasmus+ Programı ile Avrupa'da yükseköğretime olan ilginin artırılması ve aynı zamanda Avrupa dışındaki ülkelerde yükseköğretimin geliştirilmesi için elverişli bir ortam oluşturulacaktır.

Ana Eylem 2: Yenilik ve İyi Uygulamaların Değişimi İçin İşbirliği

Yenilik ve İyi Uygulamaların Değişimi için İşbirliği; eğitim kurumları, gençlik örgütleri, iş dünyası, yerel bölgesel otoriteler ve sivil toplum kuruluşları arasında eğitim, öğretim ve gençlik aktiviteleri bağlamında kurumsal işbirlikleri (ortaklıklar) oluşturulmasına fırsat vermektedir. Bu ortaklıklar yoluyla yenilikçi uygulamaların geliştirilmesi, yaratıcılık, girişimcilik ve istihdam edilebilirliğin sağlanması amaçlanmaktadır.

Ortaklıklar kurularak işbirliği halinde gerçekleştirilecek projeler, ülke merkezli ve merkezi faaliyetler olarak sınıflandırılabilir:

• Ülke merkezli faaliyetler; başvuru sahibinin ülkesindeki ulusal ajans tarafından yönetilen projelerdir.

• Merkezi faaliyetler ise başvuruların Brüksel'de bulunan Avrupa Komisyonu Yürütme Ajansı'na yapıldığı projelerdir.

Ana Eylem 3: Politika Reformuna Destek

Merkezi faaliyetlerin gerçekleştirileceği Politika Reformuna Destek; bilimsel temellere dayalı politika yapımının teşvik edilmesi ve bu alanda iyi uygulamaların paylaşılması amacıyla Erasmus+ Programının ana eylemlerinden biri olarak belirlenmiştir. Politika Reformuna Destek başlığı altında bir yandan AB üyesi ülkelerdeki politika reformunun desteklenmesi, diğer yandan AB üyesi olmayan ülkelerle bu alanda işbirliği ve iyi uygulamaların paylaşılması mümkün olabilecektir.

Özel Eylem 1: Spor Destekleri

Spor Desteklerinin genel amacı; Avrupa spor boyutunun sistematik olarak geliştirilmesine katkı sağlamaktır. Aşağıda yer alan spor faaliyetleri Erasmus+ Programı kapsamında desteklenebilecektir:

- Spor ile ilgili alanlardaki İşbirliği Ortaklıkları
- Kâr amacı gütmeyen Spor Etkinlikleri
- Küçük İşbirliği Ortaklıkları

Özel Eylem 2: Jean Monnet Programı

Jean Monnet Programı Avrupa bütünleşmesi alanında yükseköğretim kurumları düzeyindeki çalışmalarını desteklemeyi amaçlamaktadır. Aşağıda yer alan faaliyetler Jean Monnet Programı kapsamında desteklenebilecektir:

- Jean Monnet Akademik Modülleri (öğretme ve araştırma)
- Jean Monnet Kursüleri (öğretme ve araştırma)
- Jean Monnet Mükemmellik Merkezleri (öğretme ve araştırma)
- Kuruluş ve Demeklere Jean Monnet Desteği
- Jean Monnet Ağları (akademik camia ile politika tartışmaları)
- Jean Monnet Projeleri (akademik camia ile politika tartışmaları)

Erasmus+ Programında Hangi Ülkeler Yer Alıyor?

Erasmus+ Programı ile birlikte, işbirliği kurulacak ülkelerin sayısı ve coğrafyası genişliyor. Buna göre, her faaliyet türü için değişik olmakla birlikte, aşağıdaki ülkelerle işbirliği yapılması mümkün olabilecektir:

- 28 AB üyesi ülke (Almanya, Avusturya, Belçika, Bulgaristan, Çek Cumhuriyeti, Danimarka, Estonya, Finlandiya, Fransa, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi, Hırvatistan, Hollanda, İngiltere, İrlanda, İspanya, İsveç, İtalya, Letonya, Litvanya, Lüksemburg, Macaristan, Malta, Polonya, Portekiz, Romanya, Slovakya, Slovenya, Yunanistan)
- AB üyesi olmayan program ülkeleri (Norveç, İzlanda, Lihtenştayn, Makedonya ve Türkiye)
- Üçüncü ülkeler (Arnavutluk, Bosna Hersek, Kosova, Karadağ Cumhuriyeti, Sırbistan, Ermenistan, Azerbaycan, Belarus, Gürcistan, Moldova, Ukrayna, Rusya Federasyonu, Cezayir, Mısır, İsrail, Ürdün, Lübnan, Libya, Fas, Filistin, Suriye ve Tunus)

Kaynak: <http://www.ua.gov.tr/programlar/erasmus-program%C4%B1>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

2019-1-TR01-KA204-076539

SAĞLIK EĞİTİMİ AÇISINDAN YENİLİKÇİ YETİŞKİN EĞİTİMİ MODELLERİ

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI
KURUMSAL SAĞLIK HİZMETLERİ
Genel Müdürlüğü

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI
KURUMSAL SAĞLIK HİZMETLERİ
Genel Müdürlüğü

braga+mob
Learning, Innovation & Mobility

GRUPPENWISSE GbR
Dr. Turgay TAŞIRMAN & Dr. Sabih YAROL

ORAK-DEK
Orak-DEK

Innovative Adult Education Models in Terms of Health Education

2019-1-TR01-KA204-076539

Sağlık okuryazarlığı (SOY); kişilerin sağlık ile ilgili bilgilerine ulaşma, okuma, anlama, yorumlama ve sağlıklarına ilişkin doğru ve etkin karar verebilme yeteneği olarak tanımlanır. SOY, sağlıklı yaşam yitimi ve kalitesini artıran, eşitsizlikleri gideren, sağlık çalışanları için; mesleki tatmin, doğru ve etkin iletişim, klinik becerileri etkin kullanabilme, sağlık hizmeti alanlar için ise; anlaşılır olabilmeyi, karara katılımda daha fazla aktif rol almayı ve daha kaliteli sağlık hizmetinden yararlanabilmeyi sağlayan önemli bir ögedir.

Avrupa SOY Projesi (HLS-EU) sonuçlarına göre; SOY düzeyi yeterli veya mükemmel derecede olanların oranı; Hollanda'da %71,4, İrlanda'da % 60, Almanya'da % 54 ve Polonya'da % 52 olarak ölçülmüştür. Araştırma ile AB Bölgesi yetişkin nüfusunun %12 sinin SOY becerileri konusunda yetersiz, %35 sinin ise problemlü düzeyde bilgi ve yeteneğe sahip olduğu ortaya çıkmıştır. Yetersiz sağlık okuryazarlığı düzeyi tüm AB Bölgesi için halen büyük sorun teşkil etmektedir. HLS-EU ölççekleri temel alınarak Türkiye'de gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre 53 milyonluk yetişkin nüfusunun yaklaşık 35 milyonun yetersiz veya sorunlu SOY düzeyine sahip olduğunu göstermektedir.

Sağlık 2020: Avrupa Birliği sağlık ve esenliğe yönelik eylemleri destekleyen Avrupa politika çerçevesinde; " İnsanların işin içerisine dahil edilmesi ve güçlendirilmesi prensiplerine dayanan, sağlığın iyileştirilmesine yönelik programlar gerçek faydalar sunar. Bunlar için: Sağlık için daha iyi koşullar oluşturmak, sağlık okuryazarlığını iyileştirmek, bağımsız yaşamı desteklemek, daha sağlıklı seçimi daha kolay seçim haline getirmek " şeklinde ifade ederek, toplumsal katılımı ve SOY' nı arttırmaya yönelik faaliyetleri tavsiye etmektedir.

Yetersiz sağlık okuryazarlığı düzeyi tüm AB Bölgesi için halen büyük sorun teşkil etmektedir. Eldeki bilgi, belge ve tecrübeler göstermektedir ki, sağlık eğitimlerinde yaratıcılık ve farklı çalışmalar verimli olmaktadır. Sayfalarca metin okutmak, broşür v.s hazır materyalleri insanların ellerine tutuşturmak gibi yöntemlerin, yetişkinleri sınırlayan eğitim organizasyonlarının çok ta verimli olmadığı ortadadır.

Tüm göstergeler yetişkin sağlık eğitiminde etkinliği yüksek, vatandaşın erişimi açısından kolaylaştırıcı, güvenilir, dijital çağın gereklerine uygun, güncel ve toplumsal farklılıklara hitap edebilen yenilikçi eğitim modellerinin geliştirilmesini zorunlu kılmıştır.

Bireyin SOY becerisi, sahip olduğu anahtar yeterlilikleri ile sıkı ilişkilidir. Bu nedenle projemiz; bireylerde; ana dilde iletişim becerileri, görsel okur-yazarlık (grafik vb. bilginin yorumu), Dijital okur-yazarlık, Bilgi okur-yazarlığı (doğru bilgiyi elde etme ve uygulama), Sayısal okur-yazarlık (hesap yapabilme) becerilerinin kazandırılması, bireyin anahtar yeterliliklerinin desteklenerek sağlık okuryazarlığının artırılması amacıyla yürütülen yetişkin sağlık eğitimi çalışmalarında öğretme öğrenme başarısını arttırmayı hedeflemektedir.

Sağlık Eğitim Açısından Yenilikçi Yetişkin Eğitimi Modelleri projesinin temel hedefi, toplumun sağlık okuryazarlığı seviyesini yükseltmeyi amaçlayan yetişkin sağlık eğitimi faaliyetlerinin kalitesini arttırmak ve yetişkin sağlık eğitiminde yenilikçi uygulamalar geliştirmektir.

Sağlık Eğitimi Açısından Yenilikçi Yetişkin Eğitimi Modelleri projesi, Türkiye'den Kırıkkale Merkez Toplum Sağlığı Merkezi (Koordinatör), Kırıkkale İl Sağlık Müdürlüğü ve Orta Anadolu Eğitim Kültür ve Kalkınma Derneği, Portekiz'den Ascredno ve Aplicaproposta LDA, Avusturya'dan ise Dr. Turgay TAŞKIRAN & Dr. Salih VAROL Gruppenpraxis OG kuruluşu olmak üzere altı ortaklı bir stratejik ortaklık projesidir.

Proje kapsamında bugüne kadar başlangıç toplantısı Türkiye'de olmak üzere, Portekiz ve Avusturya'da toplam üç ulus ötesi toplantı yapılmıştır. Proje ortağı ülkelerde, Kırıkkale, Viyana ve Braga şehirlerinde sağlık okuryazarlığı seviye belirleme çalışması yapılmış ve bölgelerimizin sağlık okuryazarlığı seviyesi belirlenmiştir.

Proje kapsamında geliştirilen yenilikçi yetişkin eğitimi modeli projenin fikri çıktısı olarak nitelendirilmektedir. Projemizin fikri çıktısı Mobil Sağlık Okuryazarlığı Uygulaması olup bu uygulama, sağlık bilgilerinin yetişkin öğrencilere ulaştırılmasında kolaylaştırıcı, sağlık bilgilerini kolay anlaşılır hale getiren, hayatın doğal akışına entegre edilerek zaman tasarrufu sağlayan, yetişkin eğitimine uygun ve eğitimde sürekliliği sağlayan yenilikçi bir eğitim modelidir.

Proje kapsamında geliştirilmiş olan Mobil SOY Uygulaması Türkçe, İngilizce, Almanca ve Portekizce olmak üzere dört farklı dilde yayınlanacaktır.

PROJE ORTAKLARI

**T.C SAĞLIK BAKANLIĞI
KIRIKKALE İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ
Kırıkkale Merkez Toplum Sağlığı Merkezi
Kırıkkale/ TÜRKİYE**

Proje Ekibi

**Başak ÇELİK
Çocuk Gelişimci
Esra BAKÇEPİNAR
Psikolog
Kübra NOKTA
Diyetisyen
Merve SERT
Diyetisyen
Osman AKYURT
Proje Koordinatörü**

**ASCREDO- ASSOCIAÇÃO SOCIAL
RECREATIVA E DESPORTIVA DE
NOGUERIO
Braga/ PORTEKİZ**

Proje Ekibi

**Clara RIBEIRO
Carlos GUEDES**

**T.C SAĞLIK BAKANLIĞI
KIRIKKALE İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ
Kırıkkale/ TÜRKİYE**

Proje Ekibi

**Halim Baba BAŞOL
Sağlık Memuru
Serkan DÖNMEZ
Tıbbi Sekreter
Tuğçe KIZILAKÇA SOYASLAN
Psikolog**

braga+mob
A PROFESSIONAL & CULTURAL JOURNEY

APLICAPROPOSTA LDA
Braga/ PORTEKİZ

Proje Ekibi

Ana Paula REIS
Maria Amelia VELOSO

GRUPPENPRAXIS OG
DR. TURGAY TAŞKIRAN & DR. SALİH VAROL
Viyana/ AVUSTURYA

Proje Ekibi

Dr. Turgay TAŞKIRAN
Hüseyin DEMİRTAŞ
Kevser DEMİRTAŞ

ORTA ANADOLU EĞİTİM KÜLTÜR
VE KALKINMA DERNEĞİ
Kırıkkale/ TÜRKİYE

Proje Ekibi

Ali İhsan SOYASLAN
Bilgisayar Mühendisi
Elif AKYURT
Veri Giriş Personeli
Murat BAYGÜL
Sağlık Memuru/ Laborant
Mustafa BOZBAĞ
Sayman

SAĞLIK OKUR- YAZARLIĞI SEVİYE BELİRLEME ÇALIŞMASI

Dünya Sağlık Örgütü sağlığın kalite düzeyini iyileştirmek için sağlık okuryazarlığının takibine ve geliştirilmesine önem vermektedir. Bu doğrultuda toplumlarda sağlık okuryazarlığı düzeyini tespit etmek için çeşitli çalışmalar yapılmaktadır.

Sağlık Okuryazarlığını belirlemek için hazırlanan ölçeklerden biri de Avrupa Birliği üyesi 8 ülkede (Hollanda, Almanya, Avusturya, Bulgaristan, Yunanistan, İrlanda, İspanya ve Polonya) uygulanmış olan Avrupa Birliği Sağlık Okuryazarlığı anketidir (Health Literacy Survey European Union, HLS-EU).

2009-2012 yılları arasında Avrupa Birliği ülkelerinde yapılan bu çalışmada elde edilen sonuca göre katılımcıların %47,6'sı sorunlu/sınırlı veya yetersiz düzeyde sağlık okuryazarlığına sahiptir.

Türkiye'de 2012'de Sağlık ve Sosyal Hizmet Çalışanları Sendikası tarafından yapılan çalışmada ise yeterli sağlık okuryazarlığı düzeyi %27,8, mükemmel sağlık okuryazarlığı %16,5 bulunmuştur.

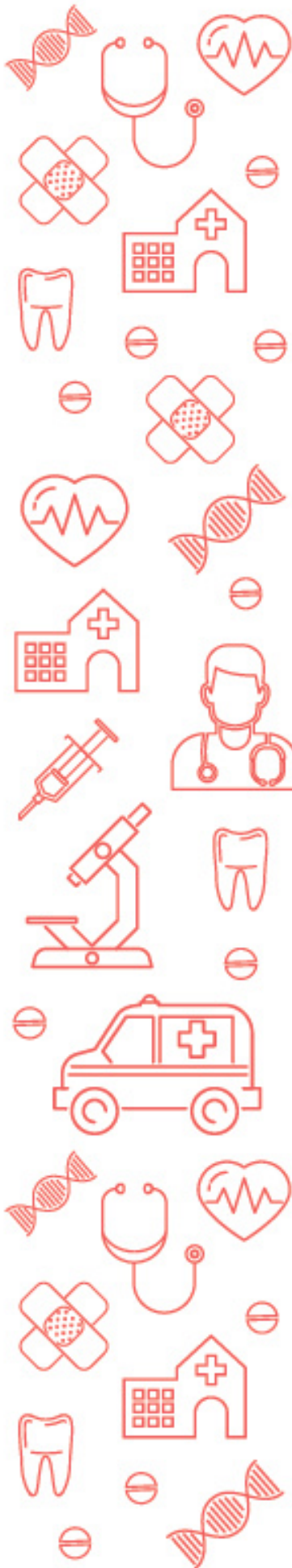
Avrupa Sağlık Okuryazarlığı ölçeği Türkçe uyarlaması için çalışmalar Sağlık Bakanlığı Sağlık Geliştirilmesi Genel Müdürlüğü Sağlık Teşviki Daire Başkanlığı ve Adnan Menderes Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı iş birliği ile Eylül 2013'te başlatılmıştır.

Mayıs 2016'da raporu yayınlanan 47 soruluk Avrupa Sağlık Okuryazarlığı Ölçeği Türkçe Uyarlaması (ASOY-TR) elde edilmiştir.

Uyarlanan ASOY-TR ölçeği ile Türkiye'de Sağlık Okuryazarlığı düzeyinin %52,7 oranında sorunlu veya yetersiz olduğu bulunmuştur.

Diğer taraftan Sağlık Bakanlığı tarafından yürütülen aynı çalışmada Türkiye'nin toplumsal özellikleri değerlendirilerek geliştirilen Türkiye Sağlık Okuryazarlığı Ölçeği-32 (TSOY-32) ile yapılan araştırmaya göre ise katılımcıların %30,6'sının yeterli veya mükemmel sağlık okuryazarlığına sahip olduğu görülmüştür.

Sağlık Eğitimi Açısından Yenilikçi Yetişkin Eğitimi Modelleri Projesi üç farklı ülkeden 6 farklı kuruluşun bir araya geldiği bir stratejik ortaklık projesidir.

Avrupa Sağlık Okuryazarlığı anketi, proje ortağı olan kuruluşların mukim olduğu şehirler olan; Kırıkkale, Viyana ve Braga şehirlerinde yaşayan 312 kişiye uygulandı.

Anket sonuçlarında Viyana'nın mükemmel veya yeterli sağlık okuryazarlığı düzeyi %61, Braga şehrinin %60 ve Kırıkkale'nin % 29,4 olarak elde edildi.

Viyana ve Braga şehirlerinde yüzer, Kırıkkale'de 112 kişiyle yapılan anket çalışmasında Kırıkkale Sağlık Okuryazarlığı düzeyinin 2016 yılında yayınlanan ASOY-TR Türkiye ortalamasının (mükemmel veya yeterli sağlık okuryazarlığı düzeyi: % 47,3) altında olduğu görüldü.

Kırıkkale'deki katılımcılar 67 (%59,8) erkek, 45 (%40,2) kadından oluşmaktadır. 18-25 yaş grubundan 22 kişi, 26-45 yaş grubundan 59 ve 46-65 yaş grubundan 31 kişi katılmıştır. Ankete katılan bireylerin % 19,6'sı yetersiz sağlık okuryazarlığı, %50,9'u sınırlı-sorunlu sağlık okuryazarlığı, %21,4'ü yeterli sağlık okuryazarlığı, % 8'i ise mükemmel sağlık okuryazarlığı düzeyine sahiptir.

Viyana anket sonuçları değerlendirildiğinde 100 katılımcının 47'sinin erkek 53'ünün kadın olduğu görülmektedir. 18-25 yaş grubundan 15 kişi, 26-45 yaş grubundan 54 ve 46-65 yaş grubundan 31 kişi bulunmaktadır. Ankete katılanların %26'sı yetersiz sağlık okuryazarlığı, %13'ü sorunlu-sınırlı sağlık okuryazarlığı, %31'i yeterli sağlık okuryazarlığı ve %30'u mükemmel sağlık okuryazarlığı seviyesindedir.

Braga şehrinden katılan 100 kişiyi ise 73 kadın ve 27 erkek birey oluşturmaktadır. 18-25 yaş grubundan 9, 26-45 yaş grubundan 42 ve 46-65 yaş grubundan 49 kişi anket sorularını yanıtlamıştır. Katılımcıların %19 yetersiz, %21 sınırlı-sorunlu, %33 yeterli ve %27 oranında mükemmel sağlık okuryazarlığı düzeyine sahip olduğu bulunmuştur.

HLS- EU (Health Literacy Survey European Union)

<h3 style="margin: 0;">HLS-EU-Q47</h3> <p style="margin: 0;">© HLS-EU Consortium</p>							
Item no.	Relation to HLS-EU matrix	On a scale from very easy to very difficult, how easy would you say it is to: ...	1 Very difficult	2 Difficult	3 Easy	4 Very easy	5 (Don't know • to be used by interviewer only)
1	Healthcare/ Access information	find information about symptoms of illnesses that concern you?					
2	Healthcare/ Access information	find information on treatments of illnesses that concern you?					
3	Healthcare/ Access information	find out what to do in case of a medical emergency?					
4	Healthcare/ Access information	find out where to get professional help when you are ill?					
5	Healthcare/ Understand information	understand what your doctor says to you?					
6	Healthcare/ Understand information	understand the leaflets that come with your medicine?					
7	Healthcare/ Understand information	understand what to do in a medical emergency?					
8	Healthcare/ Understand information	understand your doctor's or pharmacist's instruction on how to take a prescribed medicine?					
9	Healthcare/ Appraise information	judge how information from your doctor applies to you?					
10	Healthcare/ Appraise information	judge the advantages and disadvantages of different treatment options?					
11	Healthcare/ Appraise information	judge when you may need to get a second opinion from another doctor?					
12	Healthcare/ Appraise information	judge if the information about illness in the media is reliable?					
13	Healthcare/ Apply information	use information the doctor gives you to make decisions about your illness?					
14	Healthcare/ Apply information	follow the instructions on medication?					
15	Healthcare/ Apply information	call an ambulance in an emergency?					
16	Healthcare/ Apply information	follow instructions from your doctor or pharmacist?					
17	Disease prevention/ Access information	find information about how to manage unhealthy behaviour such as smoking, low physical activity and drinking too much?					
18	Disease prevention/ Access information	find information on how to manage mental health problems like stress or depression?					
19	Disease prevention/ Access information	find information about vaccinations and health screenings that you should have?					
20	Disease prevention/ Access information	find information on how to prevent or manage conditions like being overweight, high blood pressure or high cholesterol?					
21	Disease prevention/ Understand information	understand health warnings about behaviour such as smoking, low physical activity and drinking too much?					
22	Disease prevention/ Understand information	understand why you need vaccinations?					
23	Disease prevention/ Understand information	understand why you need health screenings?					
24	Disease prevention/ Appraise information	judge how reliable health warnings are, such as smoking, low physical activity and drinking too much?					

			1	2	3	4	5
			Very difficult	Difficult	Easy	Very easy	(Don't know - to be used by interviewer only)
25	Disease prevention/ Appraise information	judge when you need to go to a doctor for a check-up?					
Item no.	Relation to HLS-EU matrix	<i>On a scale from very easy to very difficult, how easy would you say it is to: ...</i>					
26	Disease prevention/ Appraise information	judge which vaccinations you may need?					
27	Disease prevention/ Appraise information	judge which health screenings you should have?					
28	Disease prevention/ Appraise information	judge if the information on health risks in the media is reliable?					
29	Disease prevention/ Apply information	decide if you should have a flu vaccination?					
30	Disease prevention/ Apply information	decide how you can protect yourself from illness based on advice from family and friends?					
31	Disease prevention/ Apply information	decide how you can protect yourself from illness based on information in the media?					
32	Health promotion/ Access information	find information on healthy activities such as exercise, healthy food and nutrition?					
33	Health promotion/ Access information	find out about activities that are good for your mental well-being?					
34	Health promotion/ Access information	find information on how your neighbourhood could be more health-friendly?					
35	Health promotion/ Access information	find out about political changes that may affect health?					
36	Health promotion/ Access information	find out about efforts to promote your health at work?					
37	Health promotion/ Understand information	understand advice on health from family members or friends?					
38	Health promotion/ Understand information	understand information on food packaging?					
39	Health promotion/ Understand information	understand information in the media on how to get healthier?					
40	Health promotion/ Understand information	understand information on how to keep your mind healthy?					
41	Health promotion/ Appraise information	judge where your life affects your health and well-being?					
42	Health promotion/ Appraise information	judge how your housing conditions help you to stay healthy?					
43	Health promotion/ Appraise information	judge which everyday behaviour is related to your health?					
44	Health promotion/ Apply information	make decisions to improve your health?					
45	Health promotion/ Apply information	join a sports club or exercise class if you want to?					
46	Health promotion/ Apply information	influence your living conditions that affect your health and wellbeing?					
47	Health promotion/ Apply information	take part in activities that improve health and well-being in your community?					

Katılımcı Grubun Özellikleri

Cinsiyet

	Türkiye		Avusturya		Portekiz	
	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde
Erkek	67	59,82%	47	47%	27	27%
Kadın	45	40,18%	53	53%	73	73%

Eğitim

	Türkiye		Avusturya		Portekiz	
	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde
İlkokul	5	4,47%	3	3%	11	11%
Ortaokul	5	4,47%	16	16%	40	40%
Lise	42	37,50%	27	27%	19	19%
MYO	12	10,71%	12	12%	3	3%
Üniversite	39	34,82%	18	18%	13	13%
Y. Lisans	9	8,03%	16	16%	12	12%
Doktora	0	0	8	8%	2	2%

Medeni Durum

	Türkiye		Avusturya		Portekiz	
	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde
Evli	66	58,90%	51	51%	52	52%
Bekar	46	41,10%	49	49%	48	48%

Meslek

	Türkiye		Avusturya		Portekiz	
	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde
Ev Hanımı	4	3,57%	3	3%	3	3%
İşçi	28	25%	27	27%	72	72%
Emekli	4	3,57%	8	8%	3	3%
Öğrenci	11	9,82%	19	19%	6	6%
Memur	42	37,50%	27	27%	3	3%
Esnaf	8	7,14%	15	15%	0	0%
Serbest Meslek	4	3,57%	1	1%	0	0%
Diğer	11	9,82%	0	0%	13	13%

Ailenin aylık gelir durumu

	Türkiye		Avusturya		Portekiz	
	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde
Gelir giderden az	34	30,35%	14	14%	16	16%
Gelir gidere denk	62	55,37%	45	45%	47	47%
Gelir giderden fazla	16	14,28%	41	41%	37	37%

Sosyal güvence durumu

	Türkiye		Avusturya		Portekiz	
	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde
Yok	8	7,14%	1	1%	72	72%
SGK	97	86,60%	0	0%	0	0%
Genel Sağlık Sigortası	6	5,35%	99	99%	28	28%
Diğer	1	1%	0	0%	0	0%

En uzun yaşadığı yer

	Türkiye		Avusturya		Portekiz	
	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde
Köy/ Kasaba	18	16,08%	23	23%	37	37%
Kent Merkezi	82	73,21%	34	34%	57	57%
Büyükşehir	12	10,71%	43	43%	6	6%

Evde yaşayan kişi sayısı

	Türkiye		Avusturya		Portekiz	
	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde
1	8	7,14%	24	24%	3	3%
2-3	51	45,54%	55	55%	59	59%
4	34	30,36%	15	15%	21	21%
5 ve üzeri	19	16,96%	6	6%	17	17%

Yaşadığı yere göre kendini tanımlama

	Türkiye		Avusturya		Portekiz	
	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde
Yerliyim	77	68,75%	58	58%	89	89%
Anne ve babam göç ederek gelip yerleşmişler	10	8,93%	32	32%	3	3%
Anne ve babamdan önceki nesiller göç ederek yerleşmiş	14	12,50%	10	10%	8	8%
Diğer	11	9,82%	0	0%	0	0%

Kıtap/ Gazete/ Dergi okumaktan ne kadar hoşlanırsınız?

	Türkiye		Avusturya		Portekiz	
	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde
Hiç hoşlanmam	2	1,79%	26	26%	2	2%
2-4	15	13,40%	17	17%	8	8%
5-7	41	36,60%	18	18%	59	59%
8 ve üzeri	54	48,21%	39	39%	31	31%

Ne kadar sık kitap okursunuz?

	Türkiye		Avusturya		Portekiz	
	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde
Hiç okumam	12	10,71%	35	35%	16	16%
Ara sıra	69	61,61%	38	38%	68	68%
Sıklıkla	31	27,68%	27	27%	16	16%

Okuma ve yazma aktivitelerinde yardım alır mısınız?

	Türkiye		Avusturya		Portekiz	
	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde
Her zaman	6	5,35%	6	6%	4	4%
Bazen	25	22,32%	31	31%	46	46%
Nadiren	29	25,90%	32	32%	14	14%
Hiçbir zaman	52	46,43%	31	31%	36	36%

Kendinizi sosyal statü olarak değerlendiriniz.

	Türkiye		Avusturya		Portekiz	
	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde
6 ve altı	52	46,43%	43	43%	26	26%
7	32	28,57%	21	21%	22	22%
8	15	13,39%	10	10%	35	35%
9 ve üstü	13	11,61%	26	26%	17	17%

Genel olarak sağlığını nasıl değerlendirirsiniz?

	Türkiye		Avusturya		Portekiz	
	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde
Mükemmel	4	3,57%	21	21%	7	7%
Oldukça İyi	35	31,25%	37	37%	28	28%
İyi	48	42,86%	26	26%	48	48%
Fena Değil	23	20,54%	12	12%	16	16%
Kötü	2	1,78%	4	4%	1	1%

Bir sağlık kuruluşuna ayda ortalama kaç kez başvuruyorsunuz?

	Türkiye		Avusturya		Portekiz	
	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde
Bir kez	101	90,18%	84	84%	93	93%
İki kez	7	6,25%	15	15%	4	4%
Üç kez	3	2,68%	1	1%	1	1%
Dört kez ve daha fazla	1	0,89%	0	0%	2	2%

Herhangi bir sağlık sorununda ilk başvurduğunuz sağlık kuruluşu hangisidir?

	Türkiye		Avusturya		Portekiz	
	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde
ASM/ Aile Hekimi	54	48,21%	92	92%	81	81%
Devlet Hastanesi	48	42,86%	6	6%	15	15%
Üniversite Hasanesi	6	5,36%	0	0%	0	0%
Özel Hastane	4	3,57%	2	2%	4	4%

Düzenli ilaç kullanmanızı gerektiren bir hastalığınız var mı?

	Türkiye		Avusturya		Portekiz	
	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde
Evet	18	16,07%	29	29%	32	32%
Hayır	94	83,93%	71	71%	68	68%

Sağlıkla ilgili diyet, egzersiz, hastalıkların önlenmesi ve bazı özel sağlık konuları gibi bilgilere ulaşmak için doktor, hemşire ve sağlık çalışanlarına başvurma sıklığı

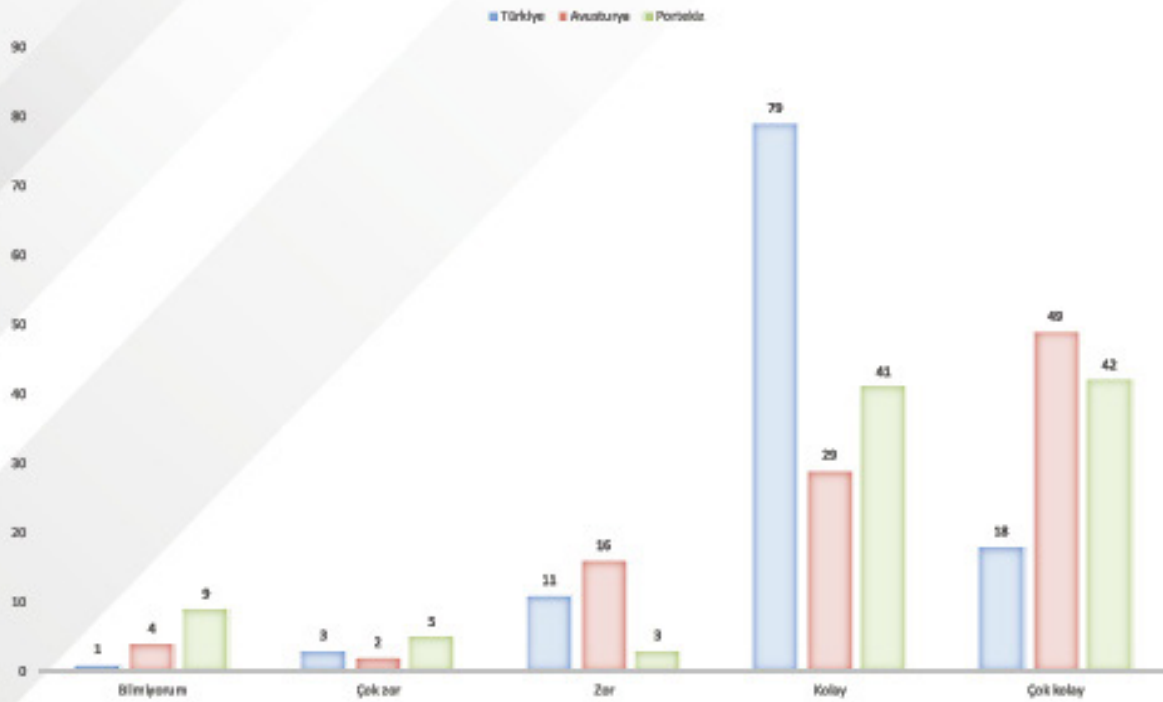
	Türkiye		Avusturya		Portekiz	
	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde
Her zaman	60	53,57%	28	28%	77	77%
Sıklıkla	25	22,32%	33	33%	12	12%
Bazen	21	18,75%	28	28%	9	9%
Nadiren	3	2,68%	10	10%	2	2%
Hiçbir zaman	3	2,68%	1	1%	0	0%

Sağlıkla ilgili gazete, dergi ve kitap okur musunuz?

	Türkiye		Avusturya		Portekiz	
	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde
Her zaman	1	0,89%	3	3%	1	1%
Sıklıkla	12	10,71%	5	5%	10	10%
Bazen	43	38,39%	31	31%	35	35%
Nadiren	39	34,83%	19	19%	23	23%
Hiçbir zaman	17	15,18%	42	42%	31	31%

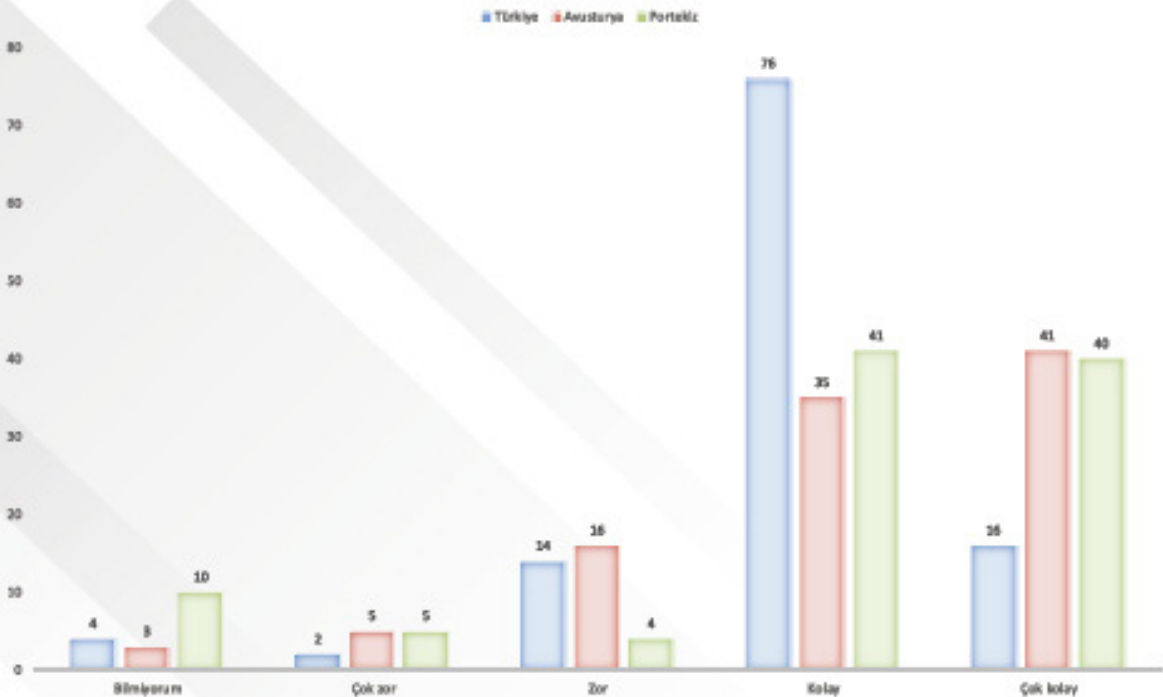
01

Sizi ilgilendiren hastalıkların belirtileri ile ilgili bilgi bulmak

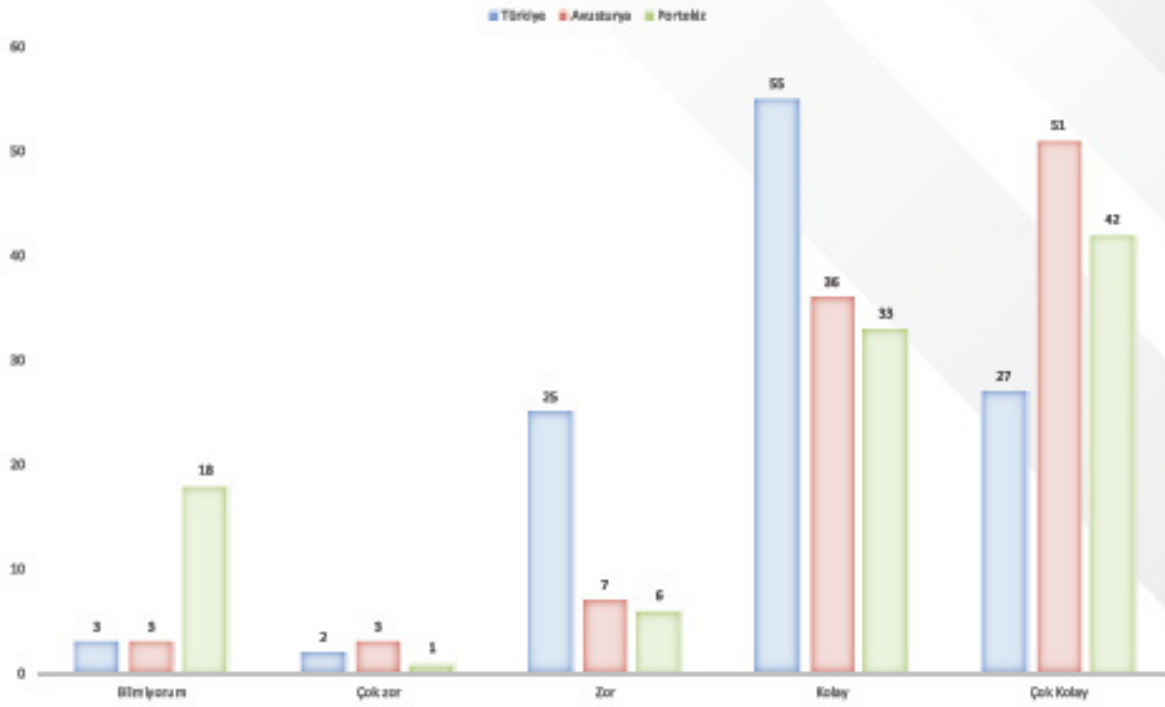
Sizi ilgilendiren hastalıkların tedavileri ile ilgili bilgi bulmak

02

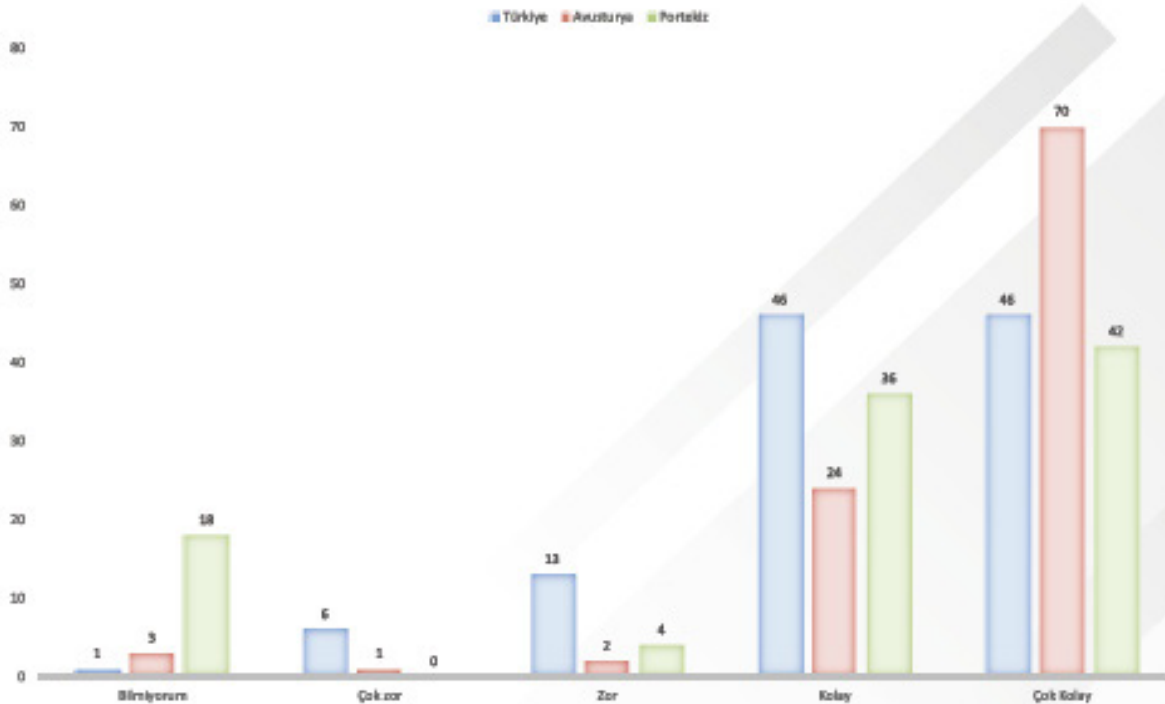
03

Acil bir tıbbi durumda ne yapılması gerektiğini bulmak

HASTALANDIĞINIZ ZAMAN PROFESYONEL YARDIMI NEREDEN ALACAĞINIZI BULMAK

04

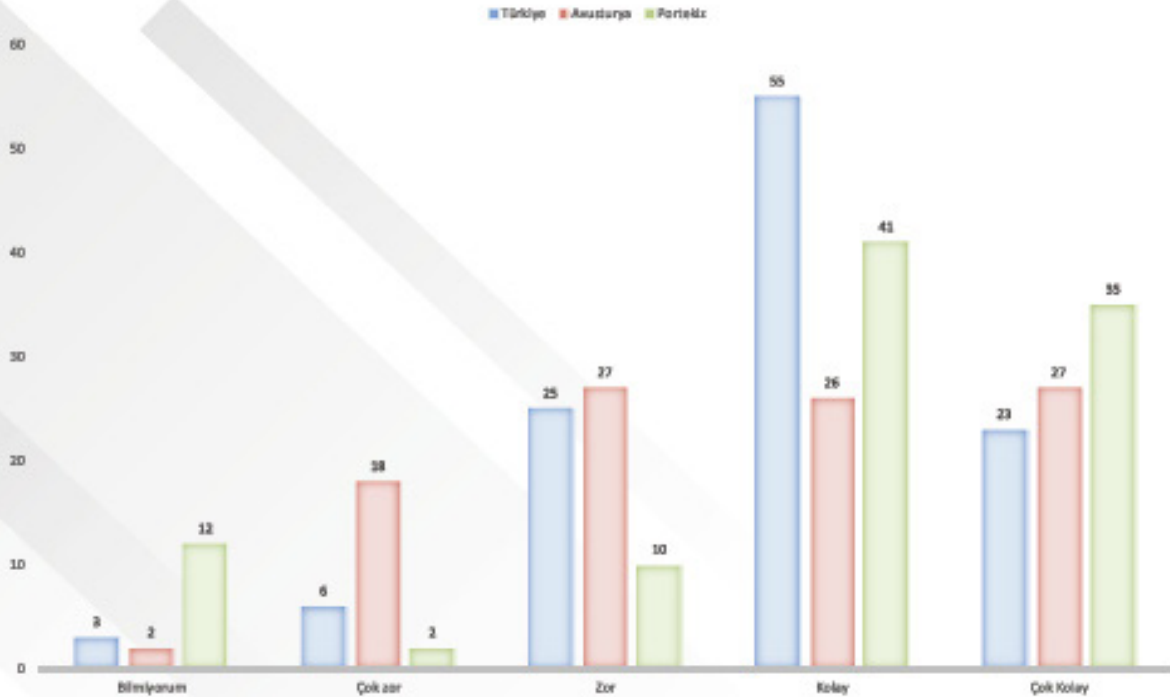
05

DOKTORUNUZUN SİZE NE DEDIĞİNİ ANLAMAK

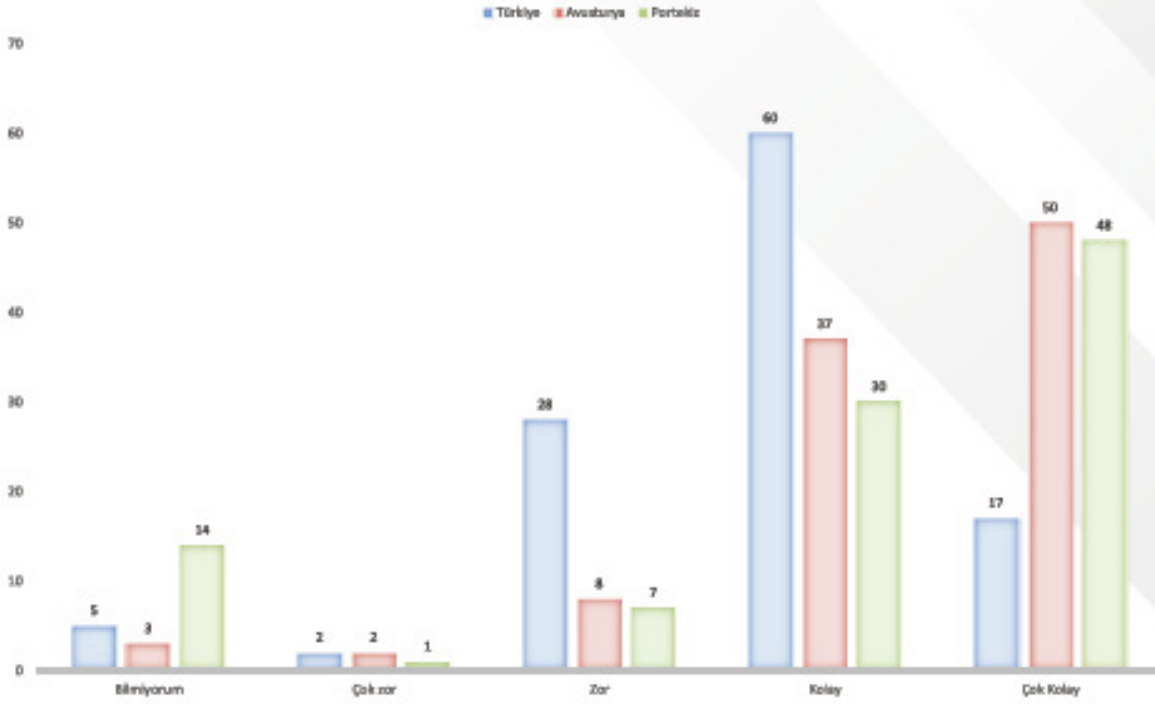
İLACINIZIN PROSPEKTÜSÜNÜ ANLAMAK

06

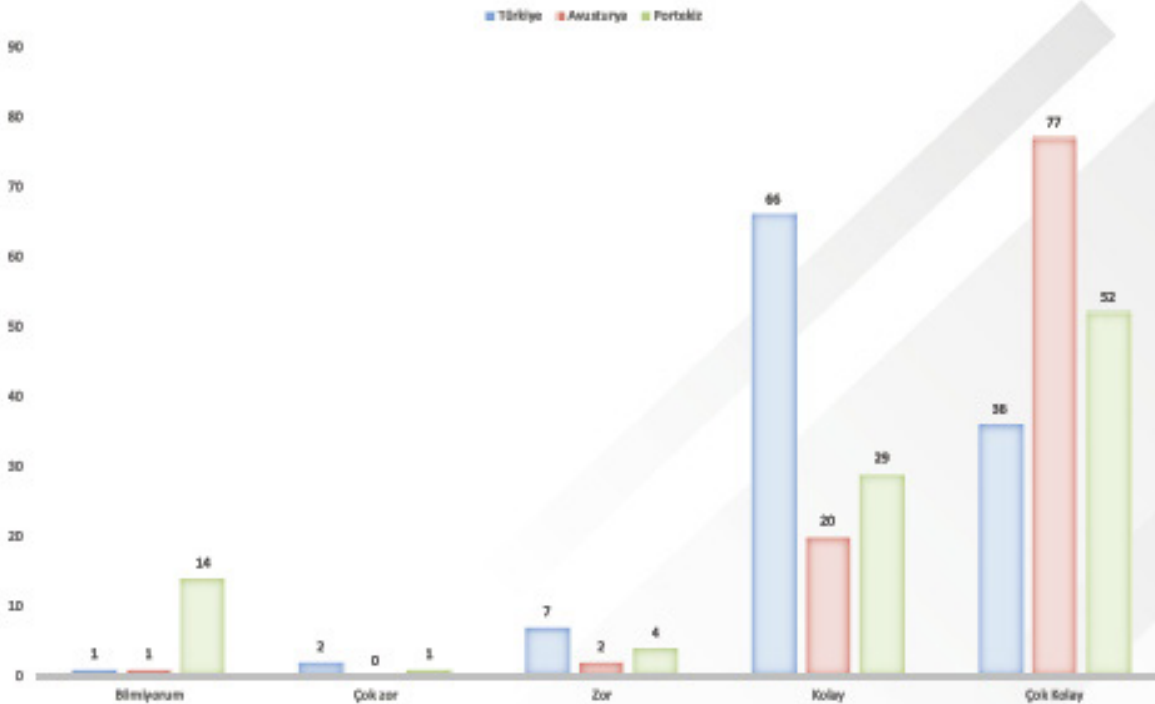
07

Acil bir durumda NE yapılması GEREKTİĞİNİ ANLAMAK

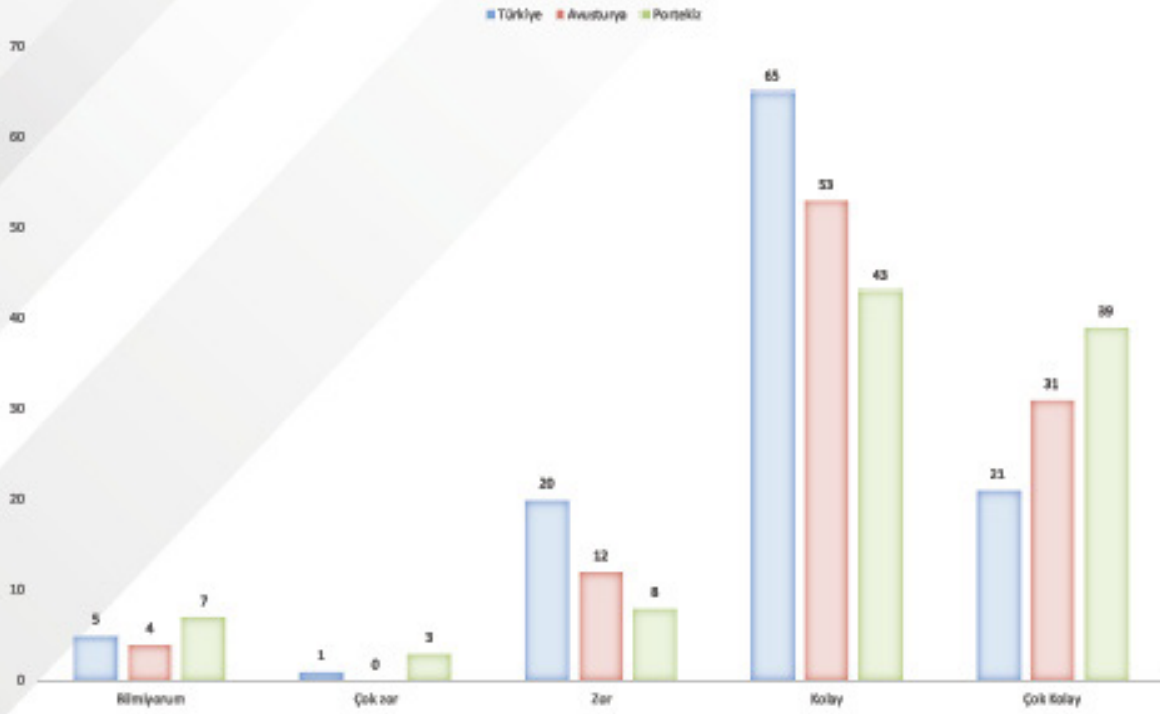

DOKTORUNUZUN YA DA ECZACINIZIN REÇETELİ BİR İLACI NASIL KULLANMANIZ GEREKTİĞİ İLE İLGİLİ TALİMATLARINI ANLAMAK

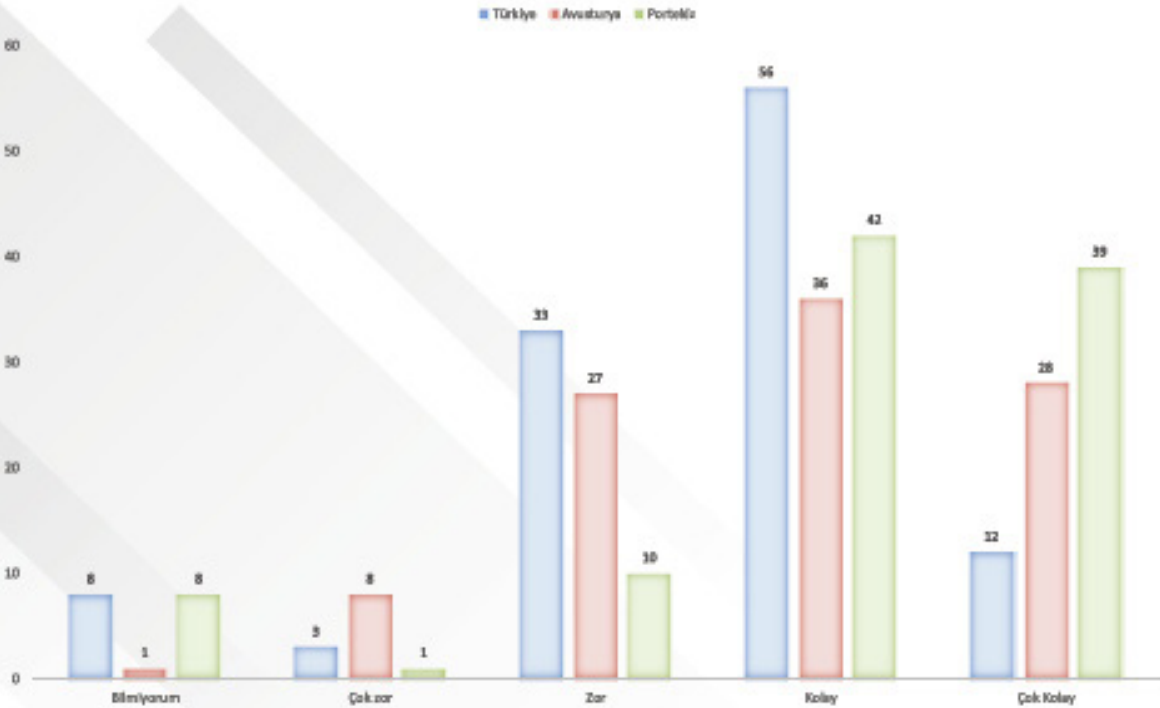
08

DOKTORDAN ALDIĞINIZ BİLGİNİN SİZE NE KADAR UYGUN OLDUĞUNU DEĞERLENDİRMEK

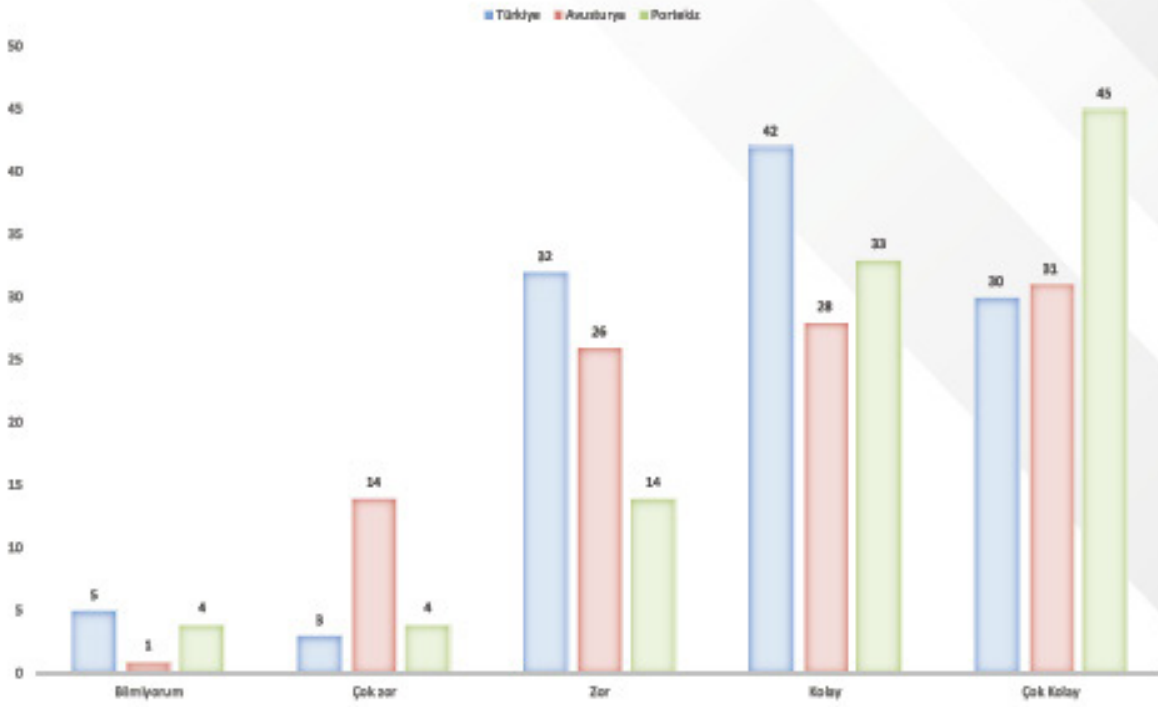

FARKLI TEDAVİ SEÇENEKLERİNİN AVANTAJ VE DEZAVANTAJLARINI DEĞERLENDİRMEK

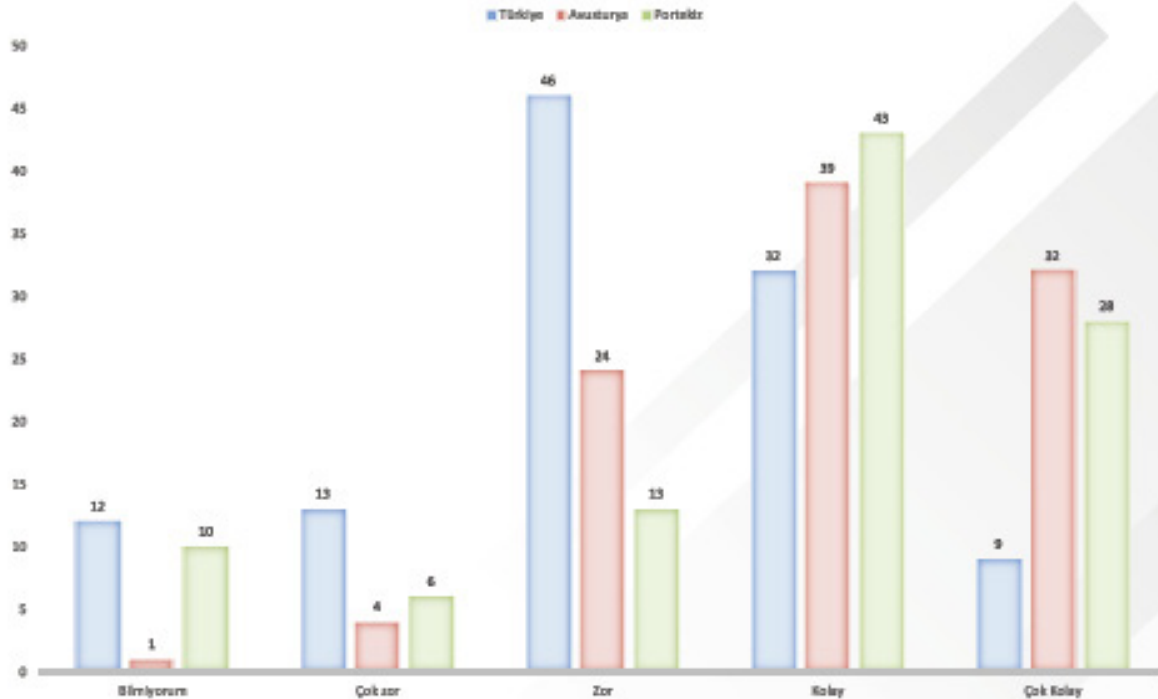
11

FARKLI BİR DOKTORDAN İKİNCİ BİR GÖRÜŞ ALMAYA İHTİYAÇ DUYUP DUYMADIĞINIZA KARAR VERMEK

BİR HASTALIKLA İLGİLİ MEDYADAKİ BİLGİNİN GÜVENİRLİĞİNE KARAR VERMEK

12

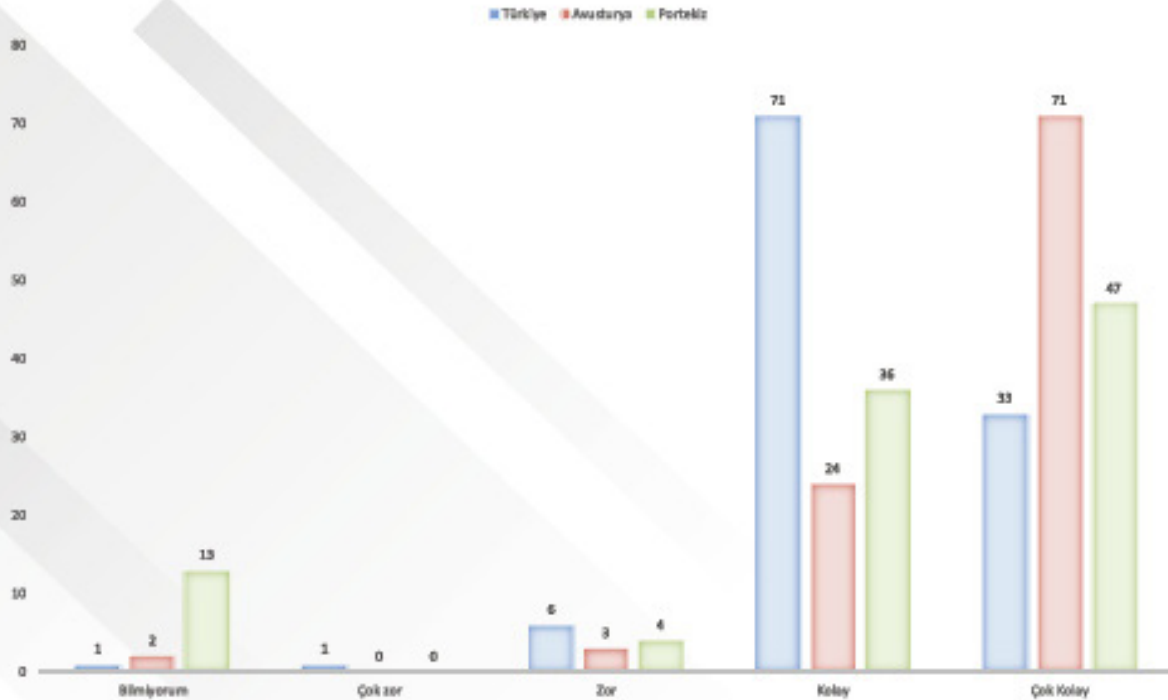
13

HASTALIĞINIZLA İLGİLİ KARAR VERİRKEN DOKTORUN VERDİĞİ BİLGİYİ KULLANMAK

İLAÇ TEDAVİSİNDE TALİMATLARI TAKİP ETMEK

14

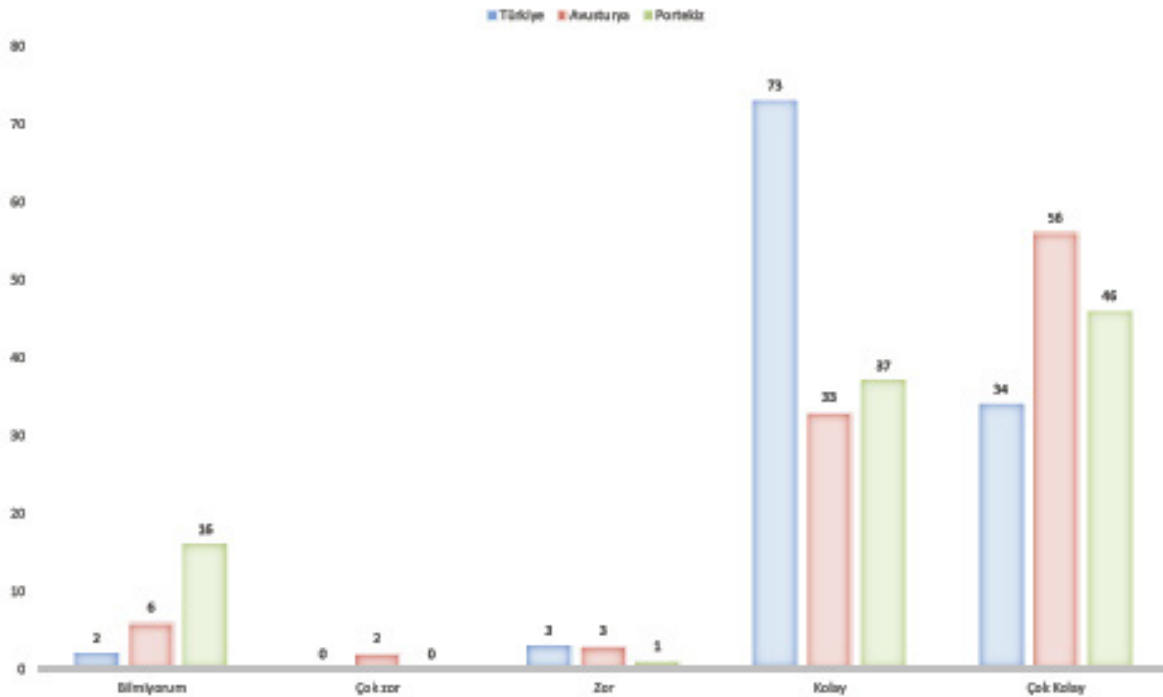

15

ACIL BİR DURUMDA AMBULANS ÇAĞIRMAK

DOKTORUNUZUN YA DA ECZACINIZIN
TALIMATLARINI TAKİP ETMEK

16

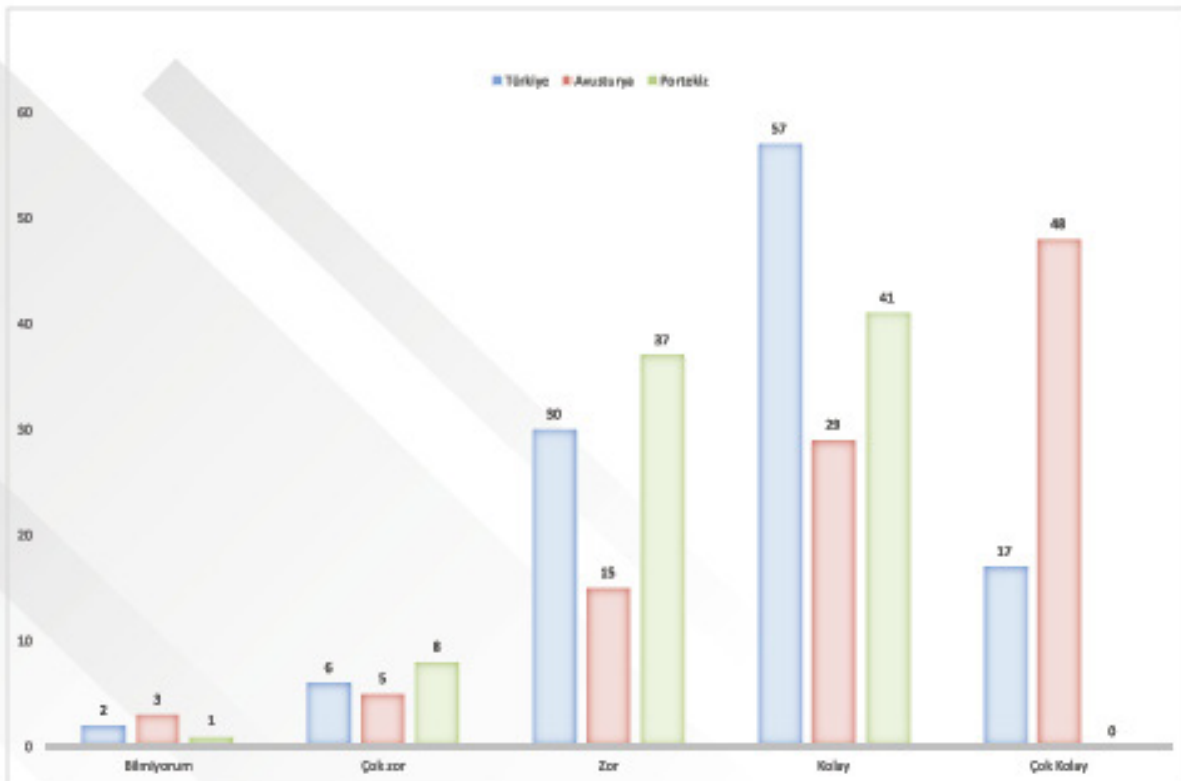
17

SİĞARA İÇME, YETERSİZ FİZİKSEL AKTİVİTE VE AŞIRI ALKOL TÜKETİMİ GİBİ SAĞLIKSIZ DAVRANIŞLARLA NASIL BAŞA ÇIKILACAĞI HAKKINDA BİLGİ BULMAK

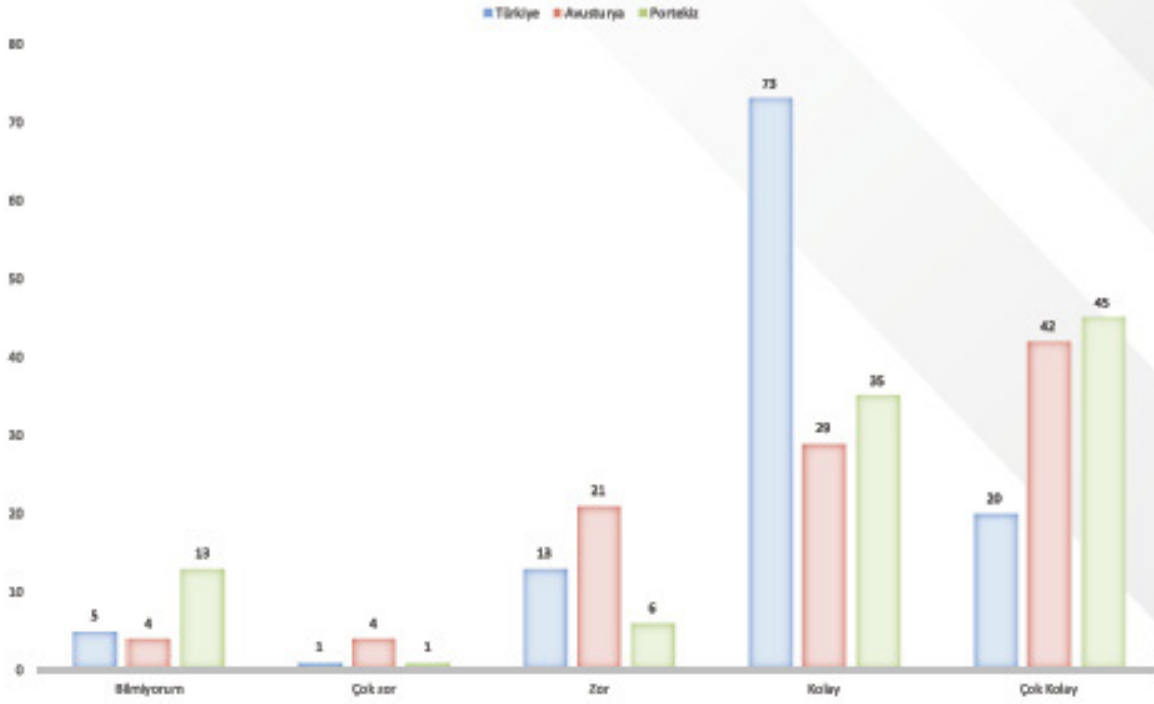
STRES VE DEPRESYON GİBİ RUH SAĞLIĞI SORUNLARIYLA NASIL BAŞA ÇIKILACAĞI HAKKINDA BİLGİYİ BULMAK

18

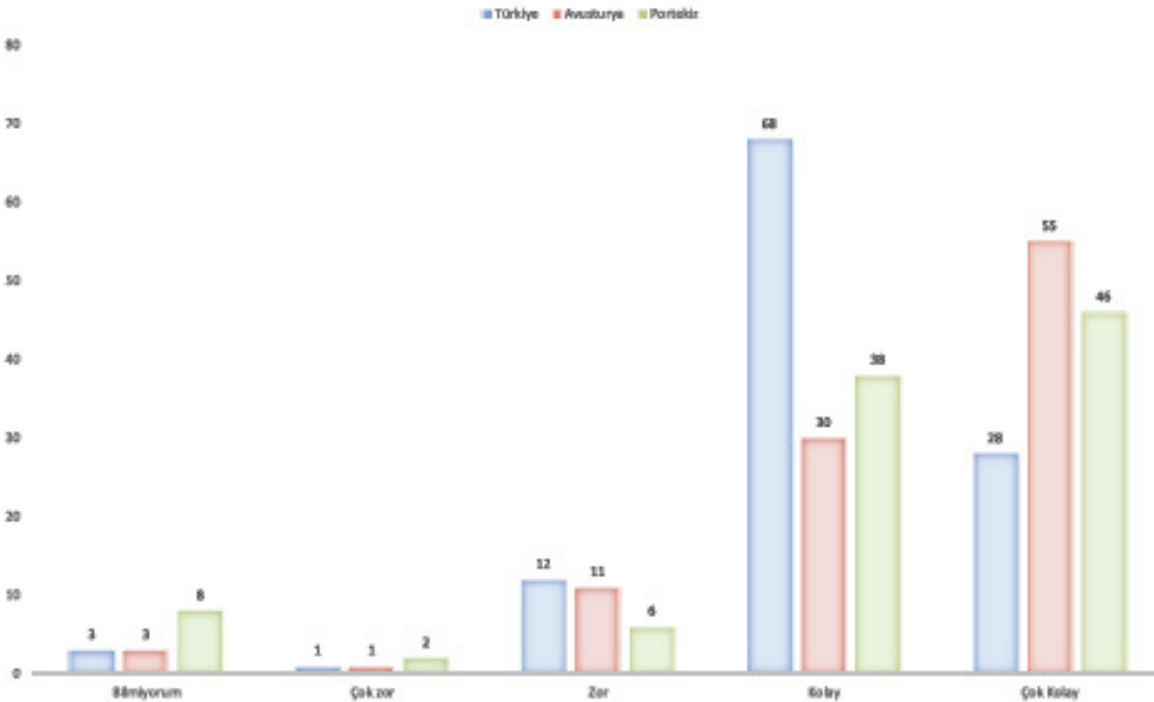
19

OLMANIZ GEREKEN AŞILAR VE SAĞLIK TARAMALARIYLA İLGİLİ BİLGİ BULMAK

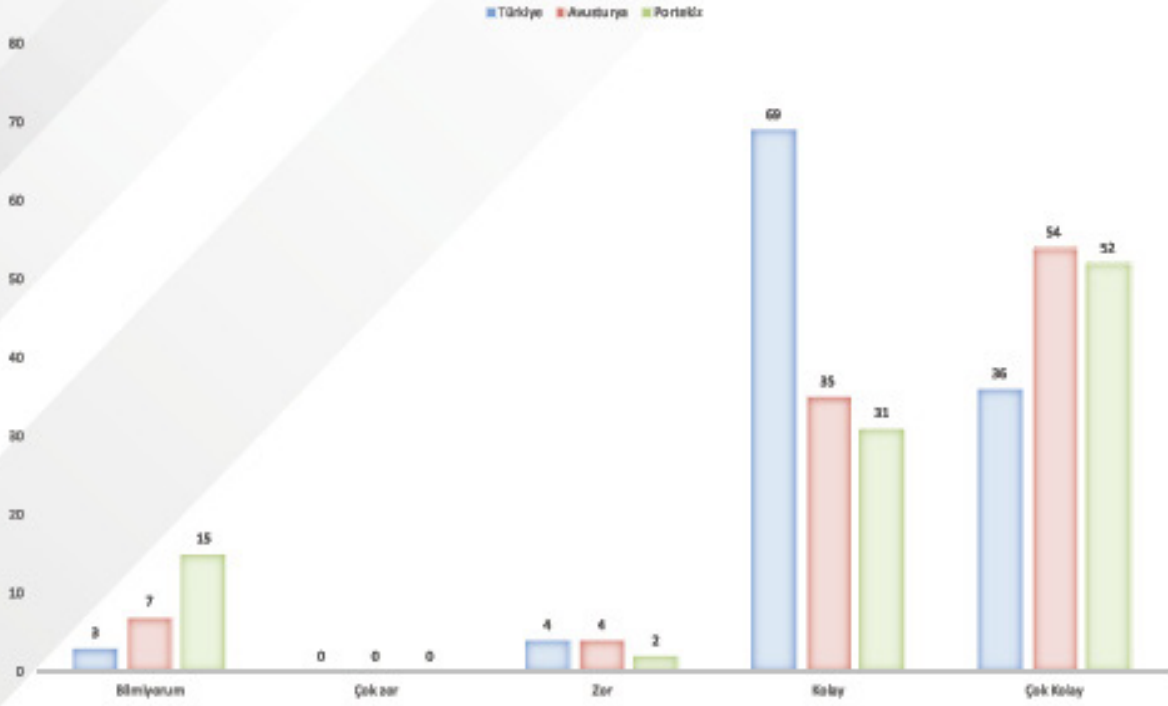

FAZLA KİLOLU OLMAK, YÜKSEK TANSİYON VE YÜKSEK KOLESTROL GİBİ DURUMLARI ÖNLEME VEYA BAŞA ÇIKMA İLE İLGİLİ BİLGİ BULMAK

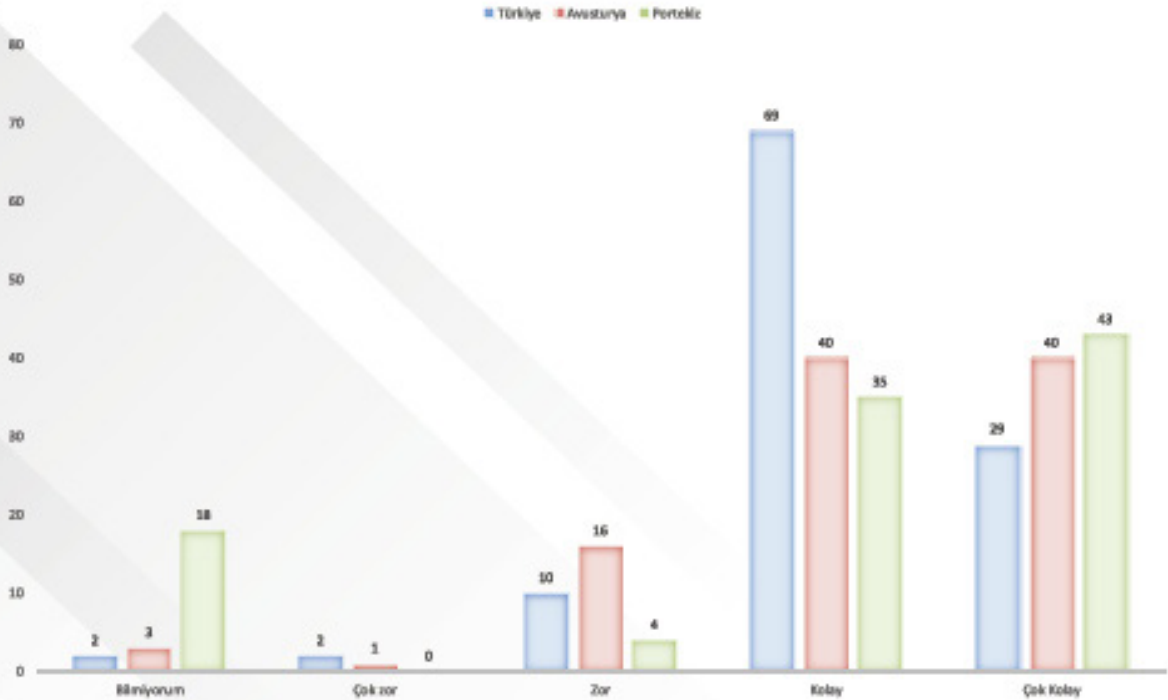
20

SİĞARA İÇMEK, YETERSİZ FİZİKSEL AKTİVİTE VE AŞIRI ALKOL TÜKETİMİ GİBİ DAVRANIŞLAR HAKKINDA SAĞLIK UYARILARINI ANLAMAK

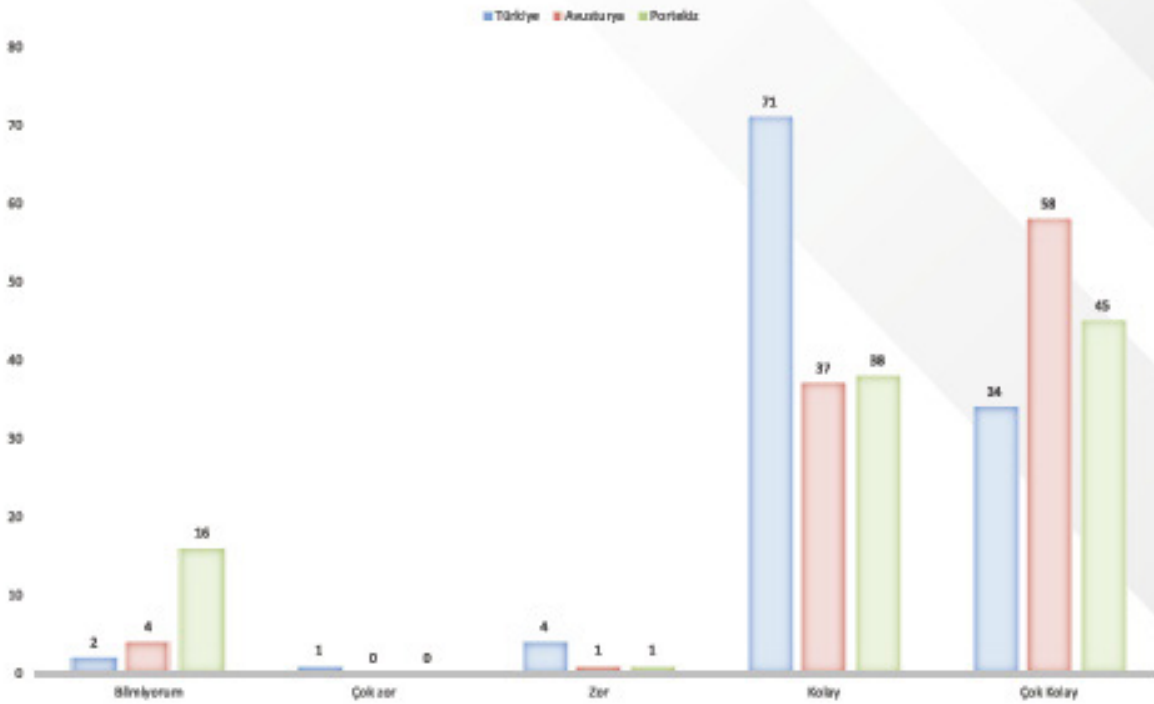

AŞIYA NEDEN İHTİYACINIZ OLDUĞUNU ANLAMAK

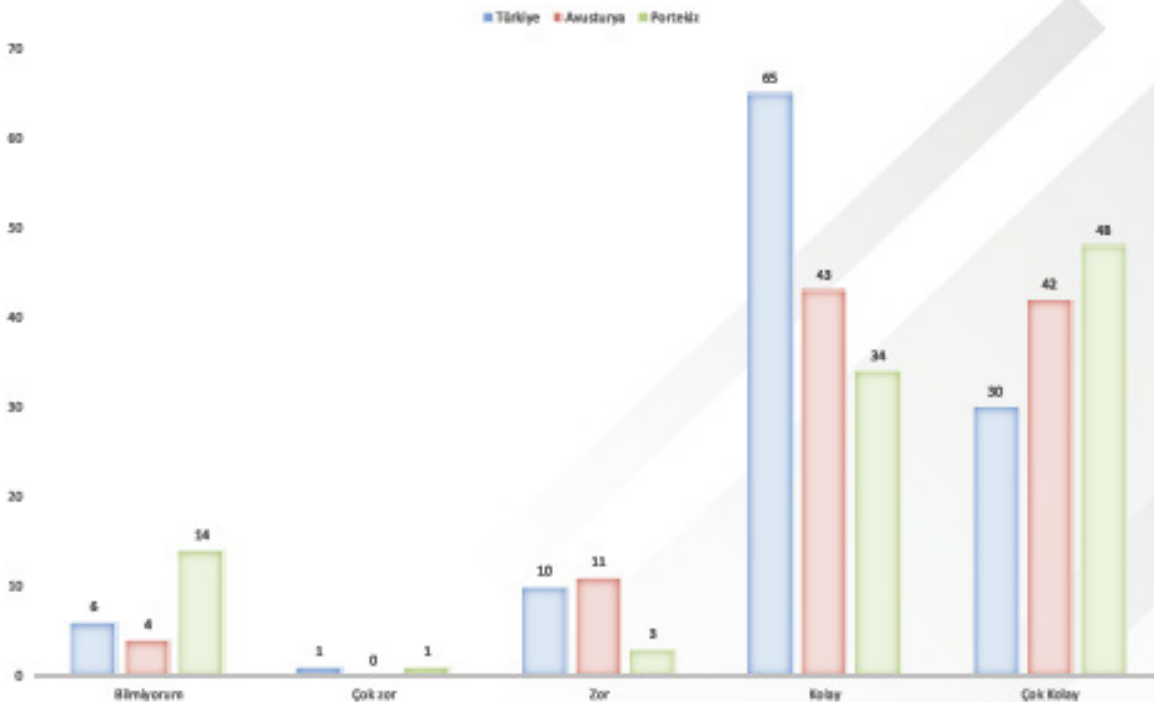
23

SAĞLIK TARAMASINA NEDEN İHTİYACINIZ OLDUĞUNU ANLAMAK

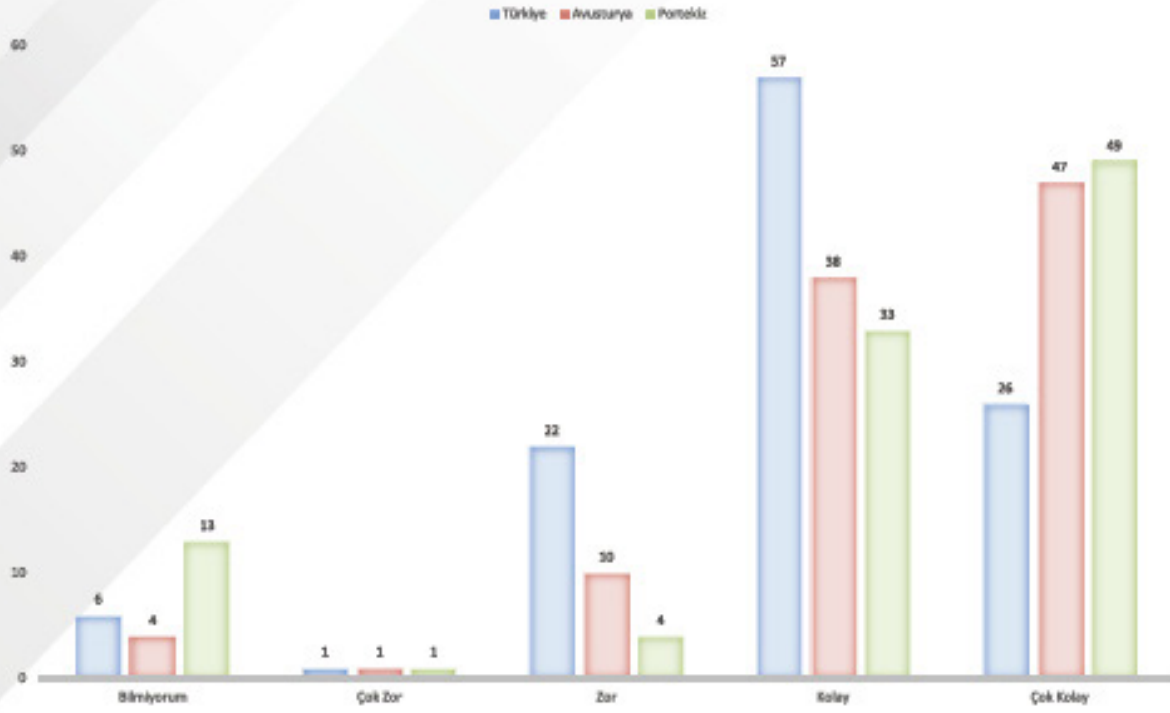
SİĞARA İÇMEK, YETERSİZ FİZİKSEL AKTİVİTE VE AŞIRI ALKOL TÜKETİMİ GİBİ KONULARLA İLGİLİ SAĞLIK UYARILARININ NE KADAR GÜVENİLİR OLDUĞUNA KARAR VERMEK

24

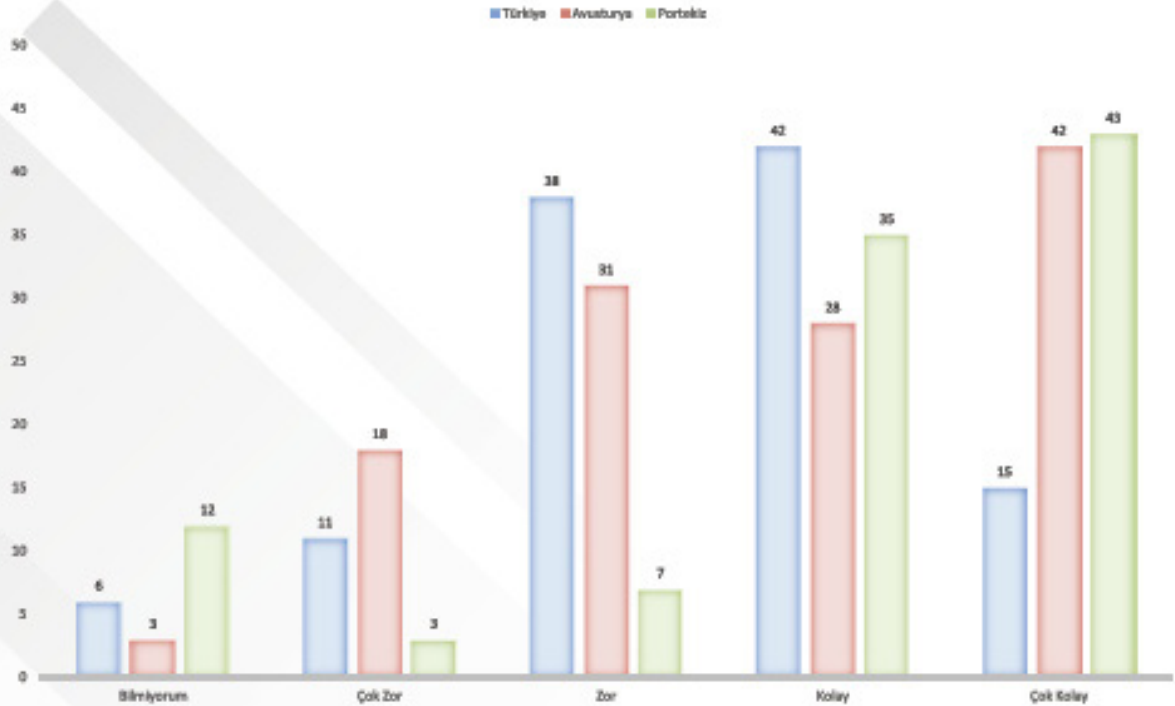
25

GENEL SAĞLIK KONTROLÜ İÇİN DOKTORA NE ZAMAN GİDİLMESİ GEREKTİĞİNE KARAR VERMEK

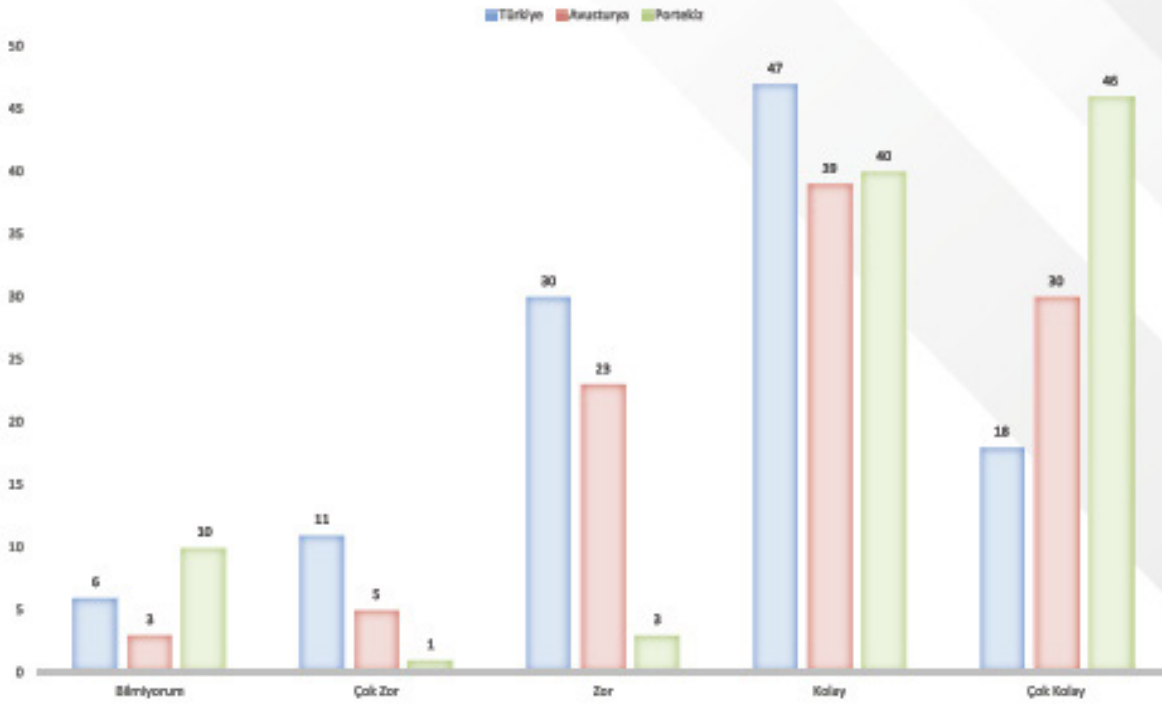
HANGİ AŞILARA İHTİYACINIZ OLDUĞUNA KARAR VERMEK

26

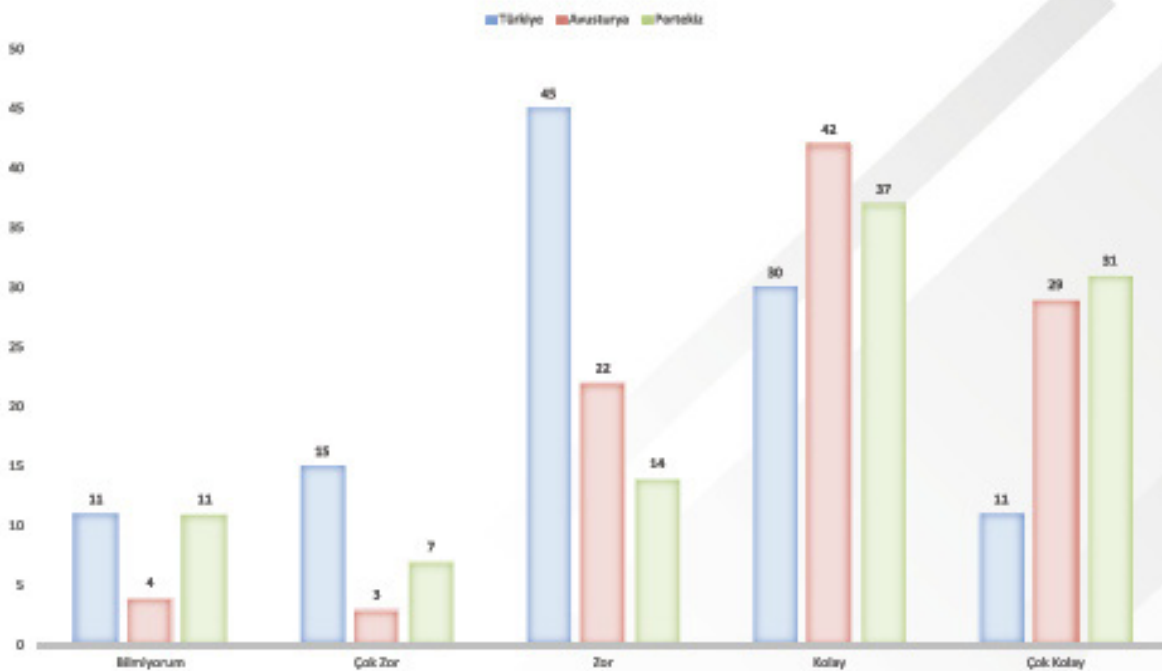
27

HANGİ SAĞLIK TARAMALARINI YAPTIRMANIZ GEREKTİĞİNE KARAR VERMEK

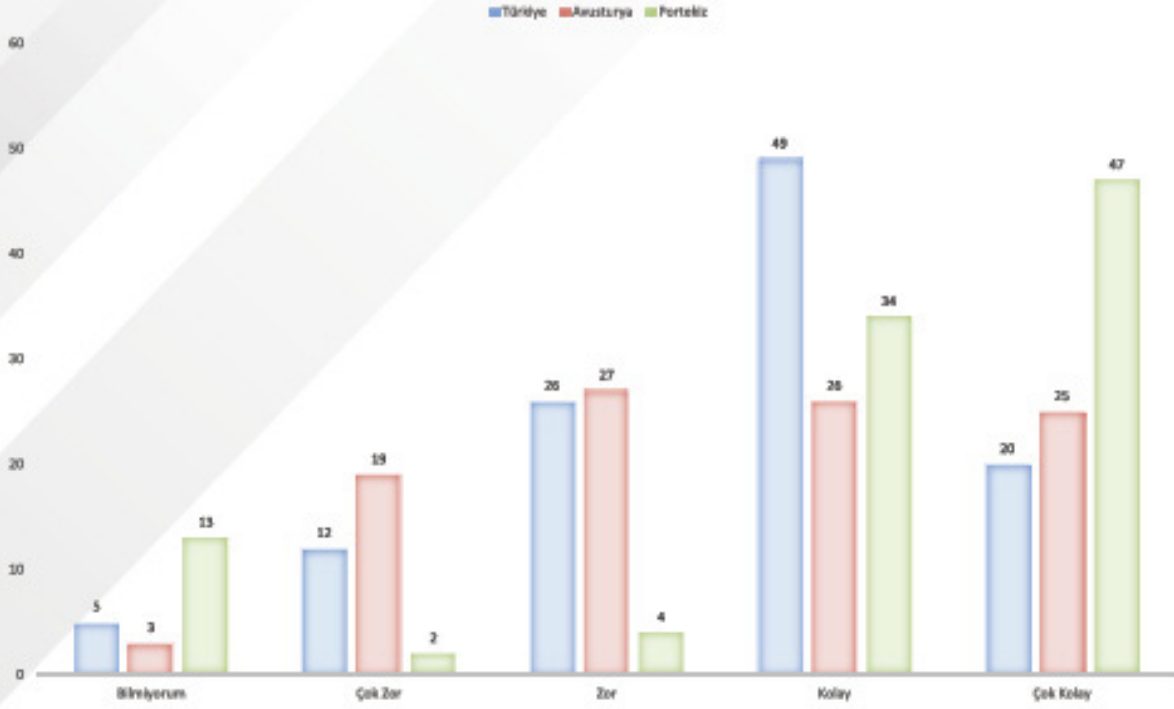

SAĞLIK RİSKLERİ HAKKINDA MEDYADAKİ BİLGİLERİN GÜVENİLİRLİĞİNE KARAR VERMEK

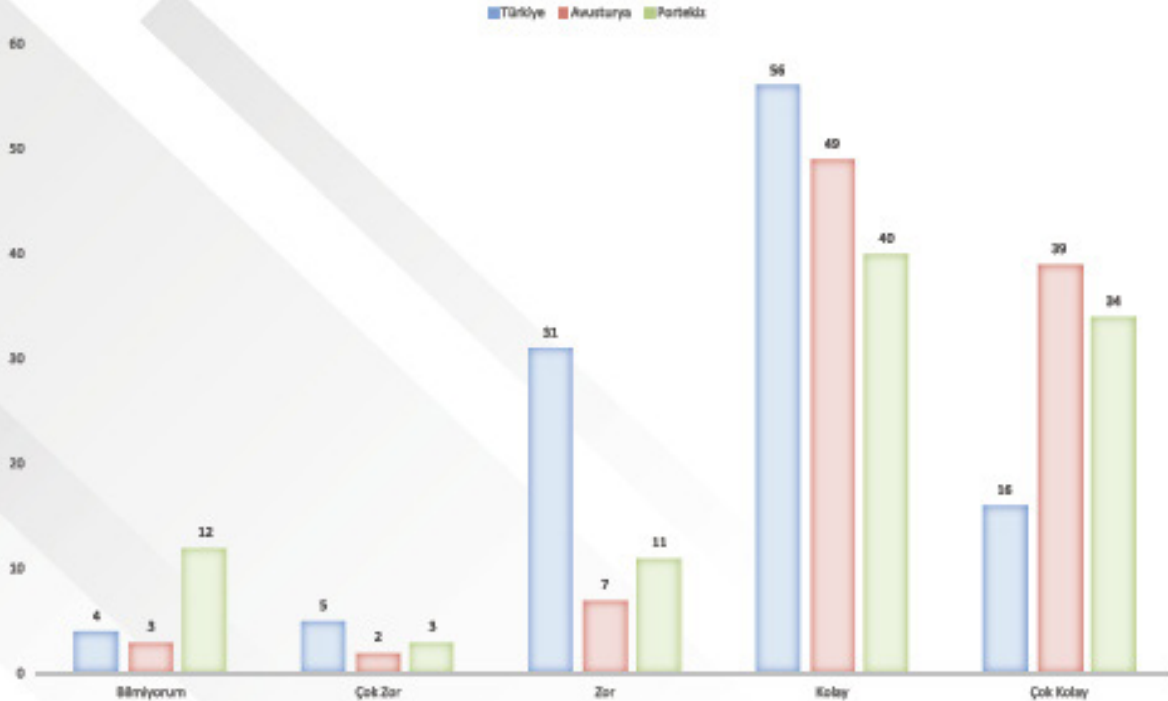
28

Grip AŞISI OLMANIZ GEREKTIĞİNE KARAR VERMEK

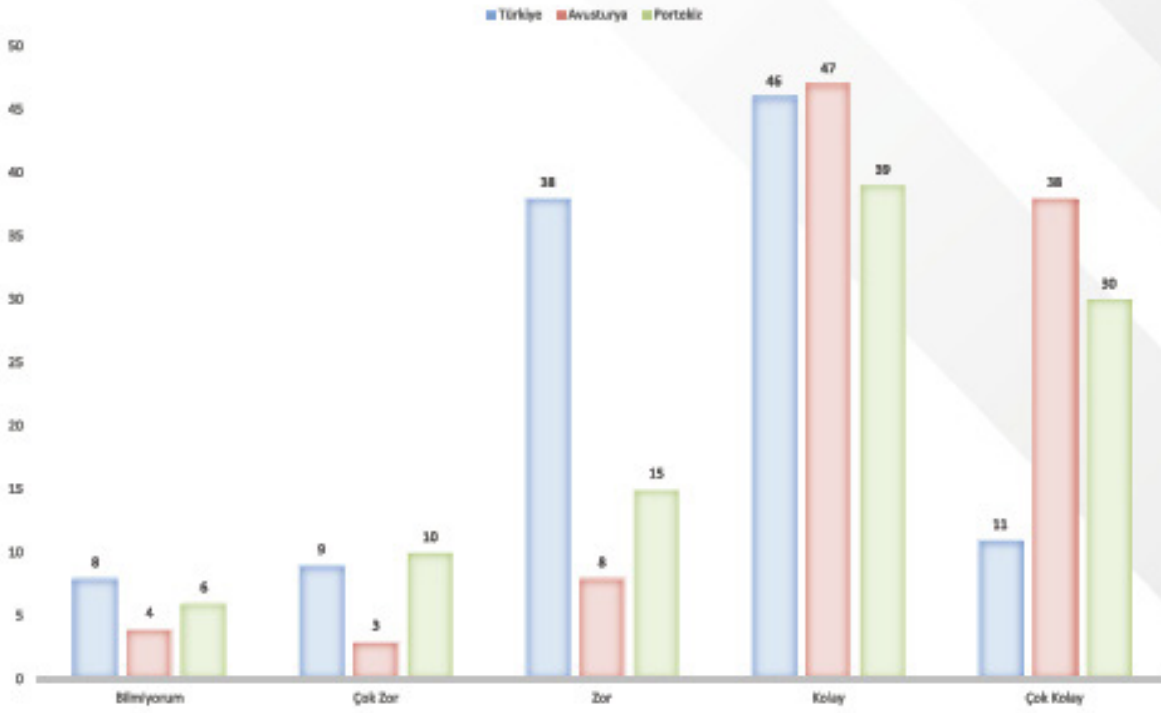

AİLENİZ VE ARKADAŞLARINIZIN TAVSİYELERİNE DAYANARAK KENDİNİZİ HASTALIKLARDAN NASIL KORUYACAĞINIZA KARAR VERMEK

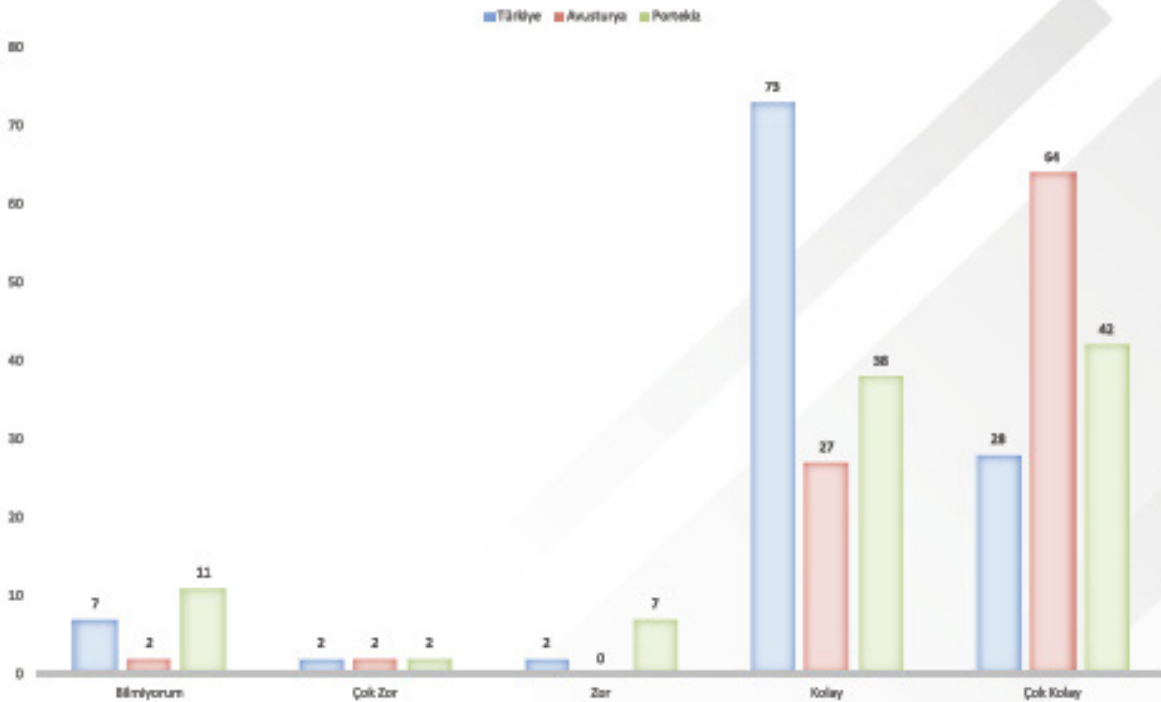
31

MEDYADAKİ BİLGİLERE DAYANARAK KENDİNİZİ HASTALIKLARDAN NASIL KORUYACAĞINIZA KARAR VERMEK

EGZERSİZ, SAĞLIKLI YİYECEKLER VE BESLENME GİBİ SAĞLIKLI AKTİVİTELER HAKKINDA BİLGİ BULMAK

32

33

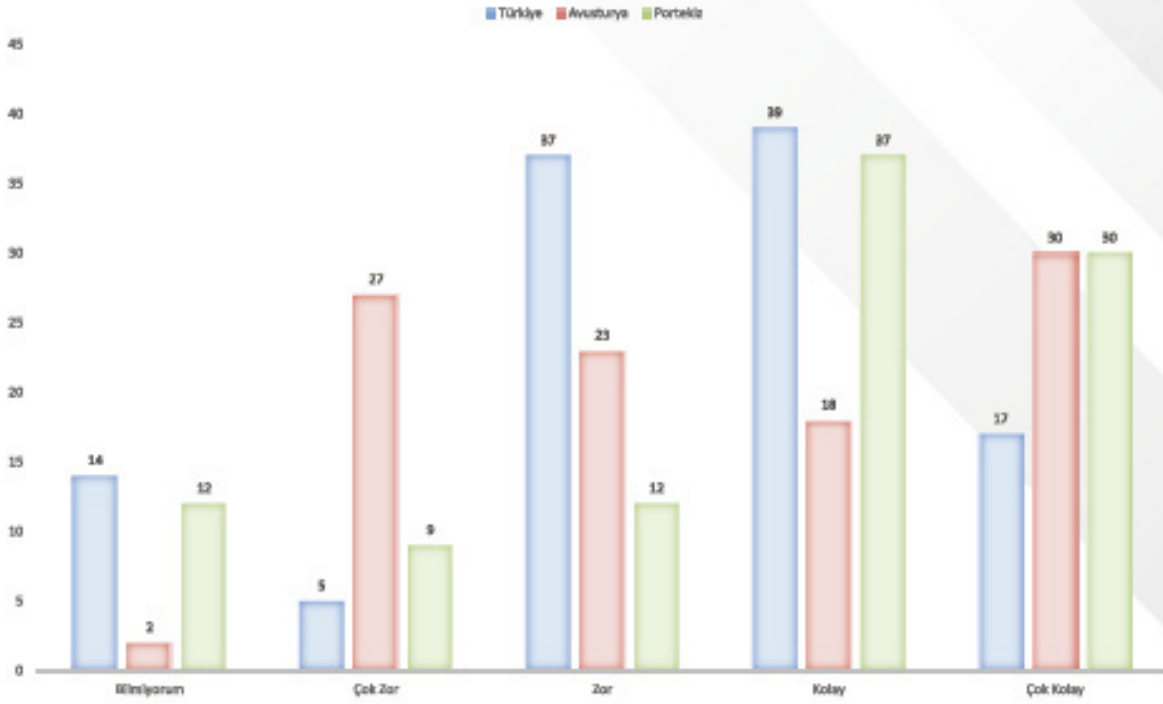
RUH SAĞLIĞINIZ İÇİN İYİ OLAN AKTİVİTELERİ BULMAK

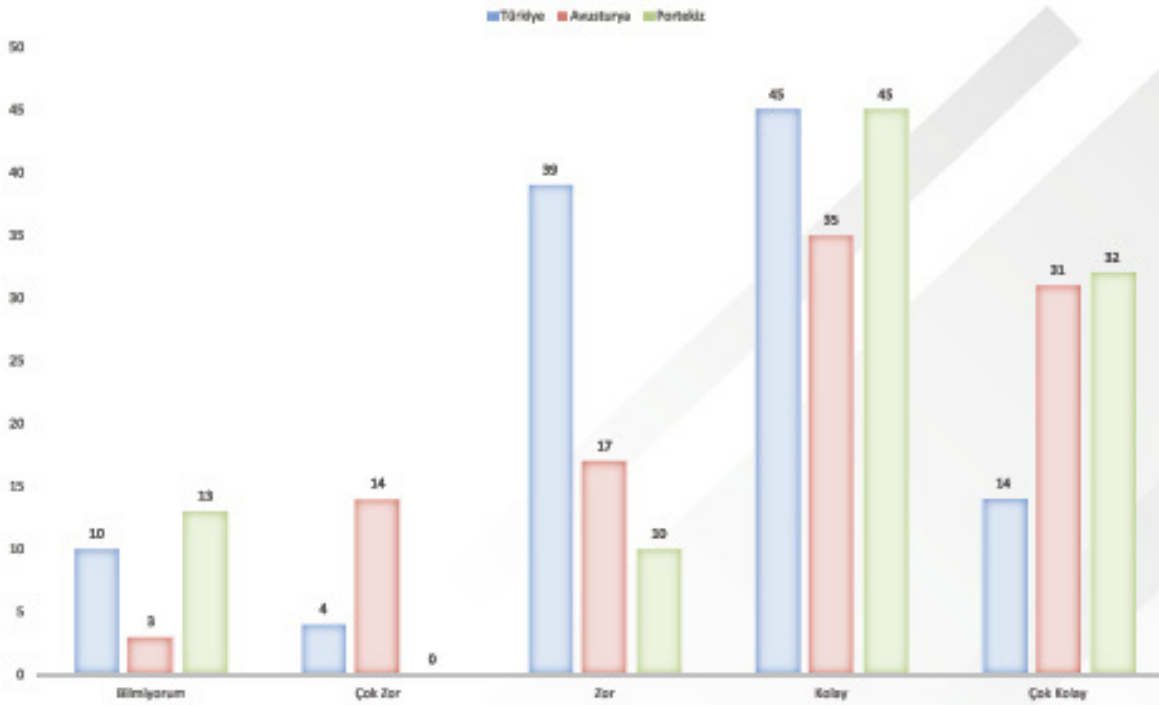
YAŞADIĞINIZ ÇEVRENİN NASIL DAHA SAĞLIK DOSTU BİR YER HALİNE GELEBİLECEĞİ HAKKINDA BİLGİ BULMAK

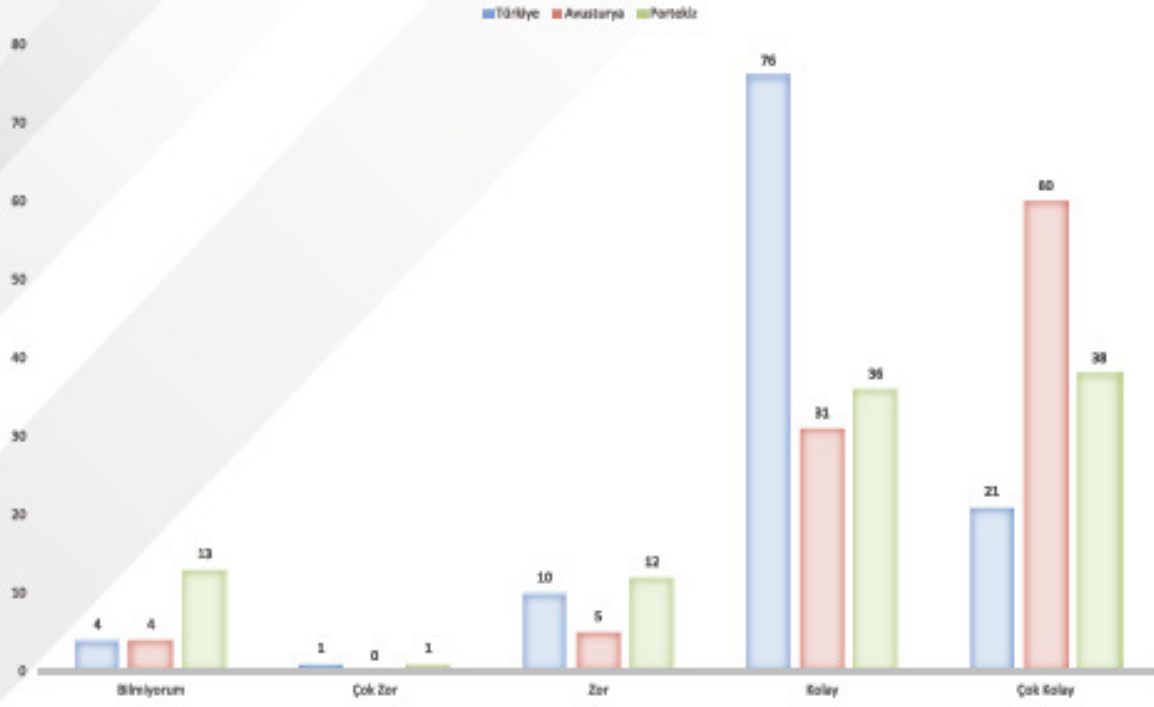
34

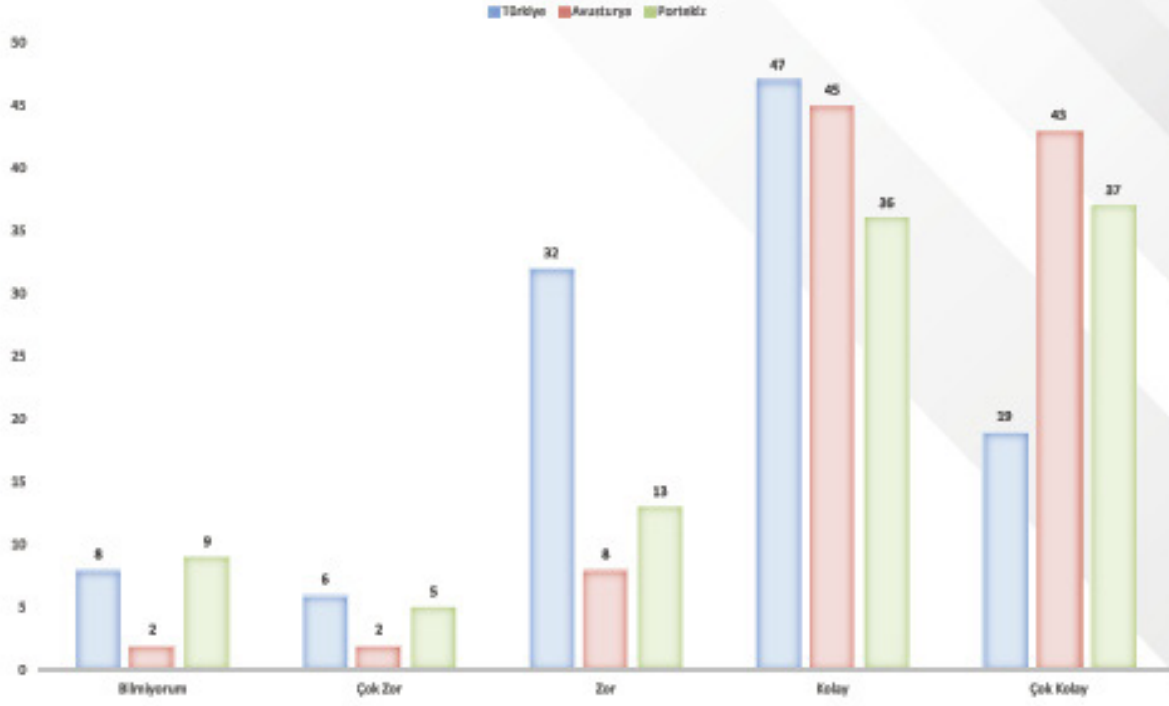
İŞYERİNDE SAĞLIĞINIZI GELİŞTİRME İLE İLGİLİ GİRİŞİMLERİ BULMAK

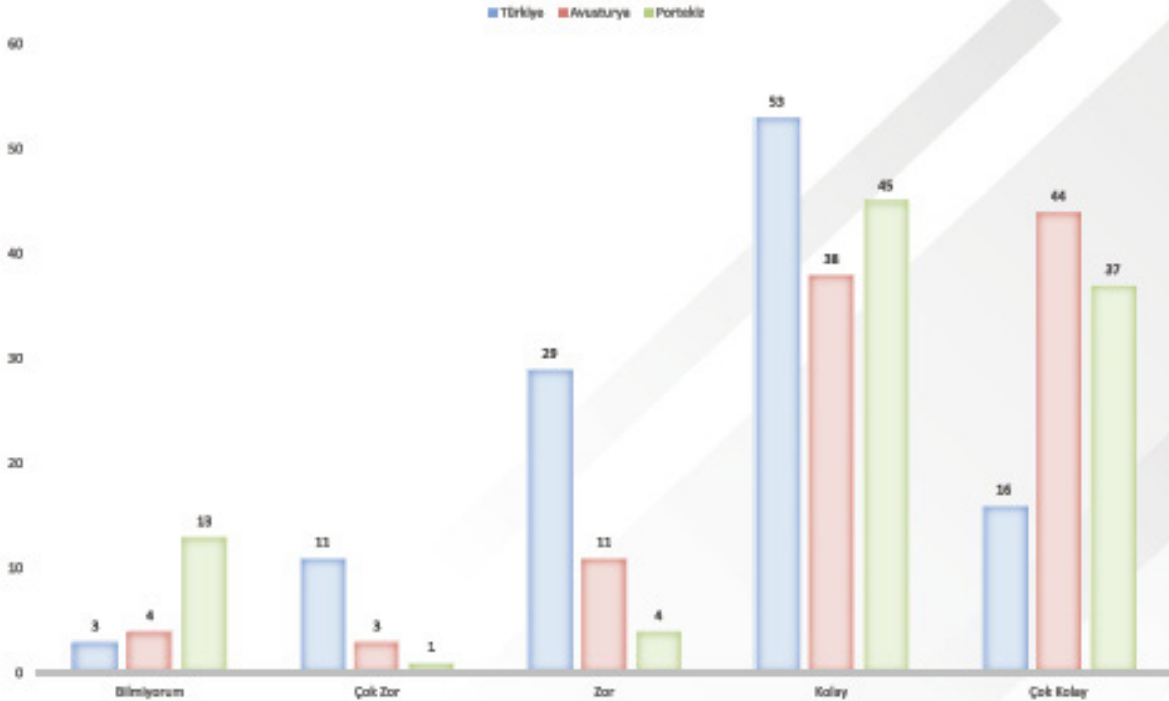
NASIL DAHA SAĞLIKLI OLUNACAĞI İLE İLGİLİ MEDYADAKİ BİLGİYİ ANLAMAK

39

40

AKIL SAĞLIĞINIZI NASIL KORUYACAĞINIZLA İLGİLİ BİLGİYİ ANLAMAK

41

YAŞANTINIZIN SAĞLIĞINIZI VE İYİLİK HALİNİZİ NASIL ETKİLEDİĞİNE KARAR VERMEK

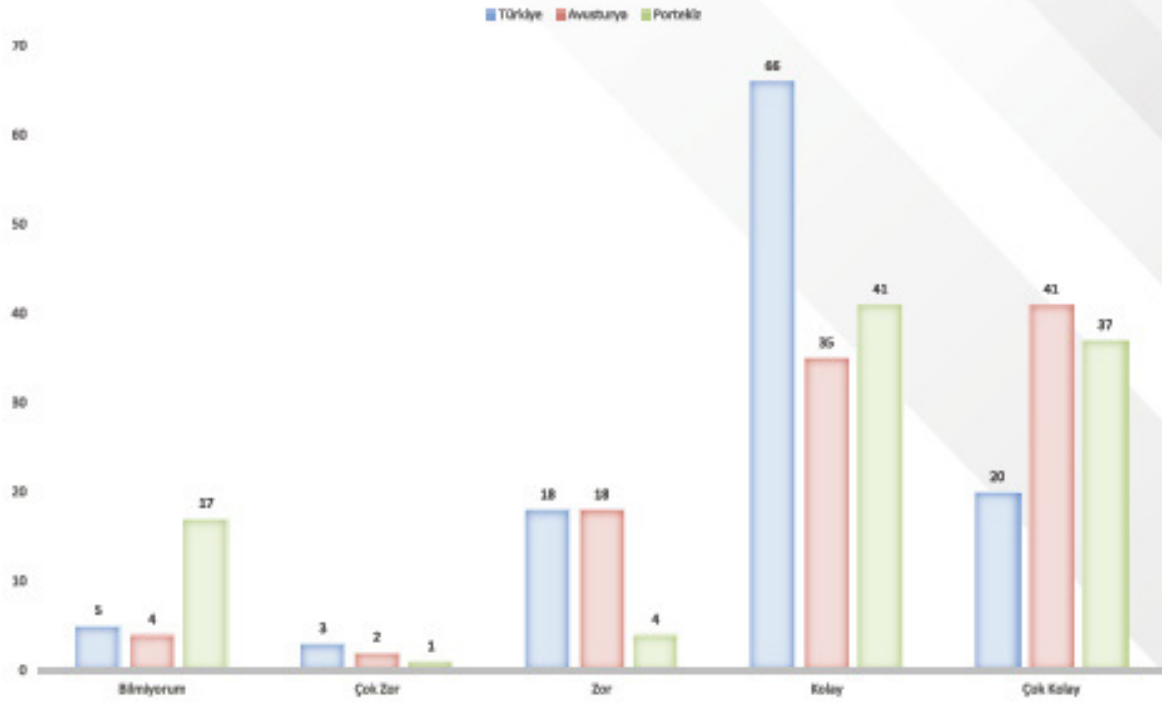
KONUT KOŞULLARININ SAĞLIKLI KALMANIZA NASIL YARDIMCI OLDUĞUNA KARAR VERMEK

42

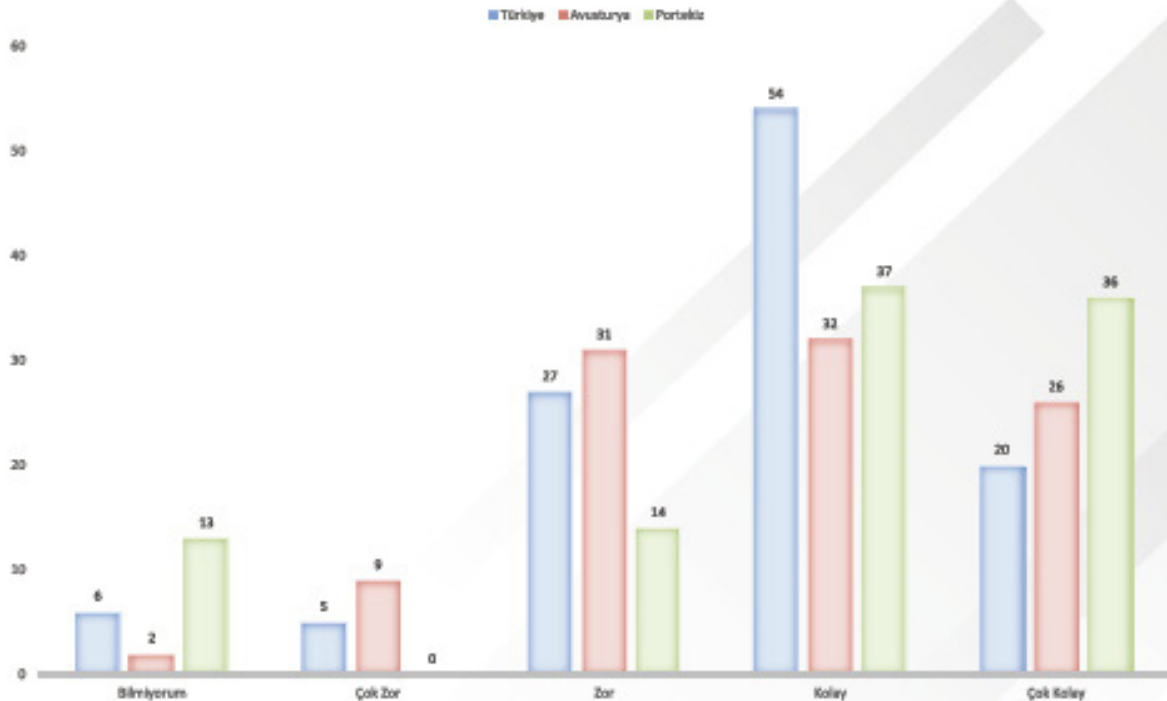
GÜNDELİK DAVRANIŞLARINIZIN HANGİSİNİN SAĞLIĞINIZLA İLGİLİ OLDUĞUNA KARAR VERMEK

43

44

SAĞLIĞINIZI GELİŞTİRMEK İÇİN KARARLAR ALMAK

İSTEDİĞİNİZ ZAMAN BİR SPOR KULÜBÜNE YA DA SPOR SALONUNA KATILMAK

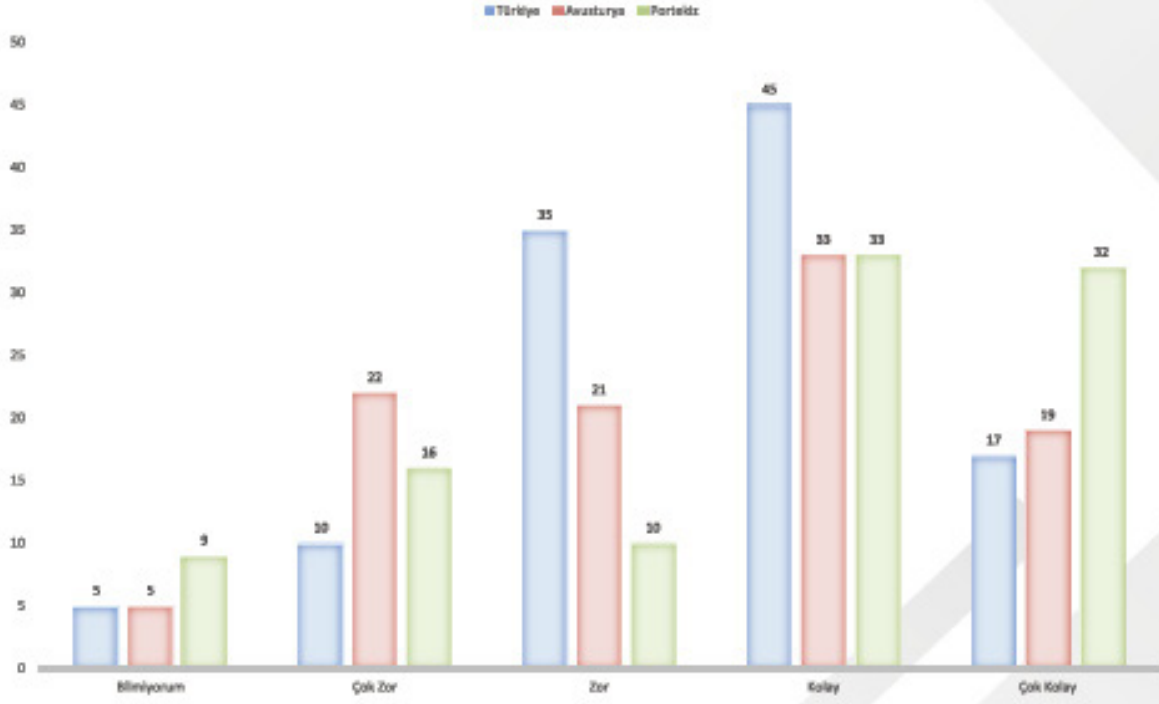

SAĞLIĞINIZI VE İYİLİK HALİNİZİ ETKİLEYEN YAŞAM KOŞULLARINIZI KONTROL ETMEK

SOSYAL ÇEVRENİZDE SAĞLIK VE İYİLİK HALİNİZİ GELİŞTİRECEK AKTİVİTELERE KATILMAK

47

Sağlık Okuryazarlığı Ölçeği

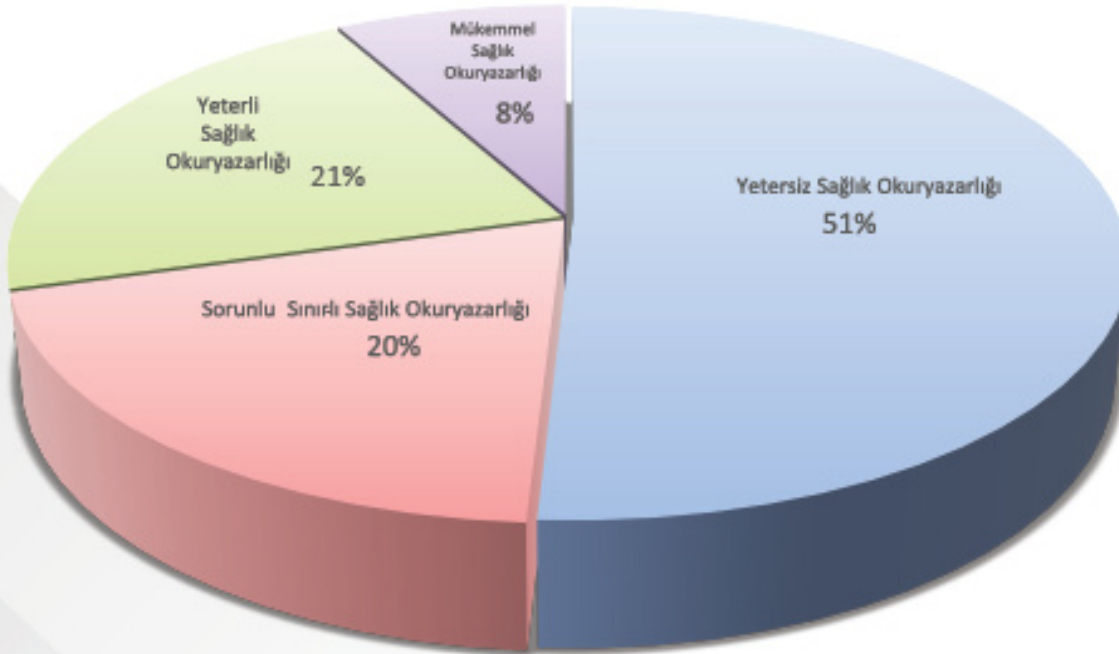
Sağlık Okuryazarlığı seviye belirleme araştırmasına katılan katılımcılara 47 soruluk Sağlık Okuryazarlığı Ölçeği uygulanmıştır. Toplamda 47 maddeden oluşan ölçek, sağlıkla ilgili bilgi, bilgiye ulaşma, bilgiyi anlama, bilgiyi değerlendirme ve bilgiyi kullanma alt boyutlarını içermektedir. Ölçekteki maddeler uygunluğa bağlı olarak; çok zor, zor, kolay, çok kolay ve bilmiyorum şeklinde 5'li likert tipinde puanlanmaktadır. Ölçekteki bütün alt boyutlar için yüksek puanlar sağlık okur yazarlığının yeterli olduğunu göstermektedir.

Araştırmada çıkan puanlar ölçek kurallarına uygun formülle analiz edilmiştir.

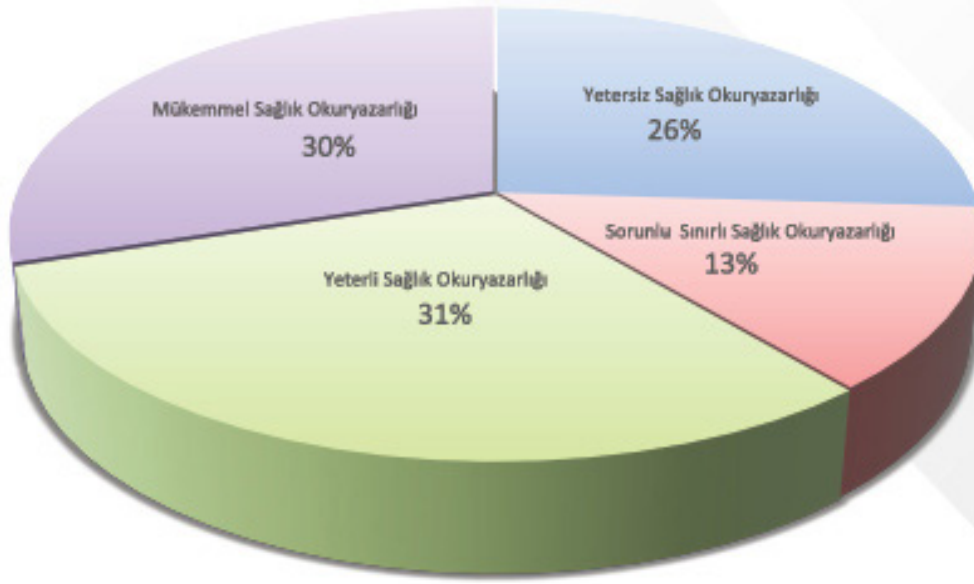
- * 0-25 puan arası: Yetersiz Sağlık Okuryazarlığı
- * 26-33 puan arası: Sorunlu- Sınırlı Sağlık Okuryazarlığı
- * 34-42 puan arası: Yeterli Sağlık Okuryazarlığı
- * 43-50 puan arası: Mükemmel Sağlık Okuryazarlığı

Kırıkkale

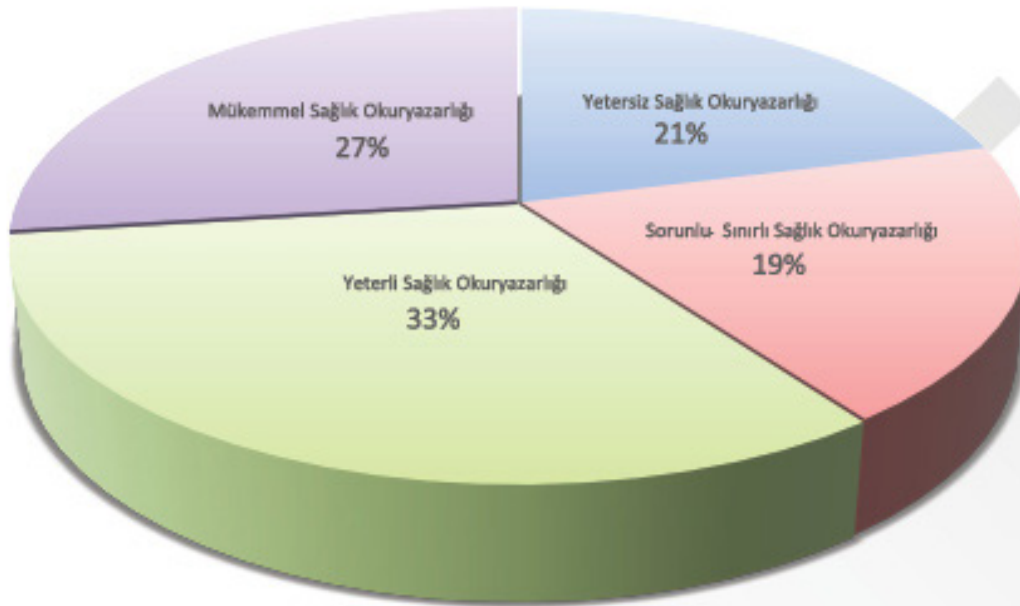
- Yetersiz Sağlık Okuryazarlığı
- Sorunlu- Sınırlı Sağlık Okuryazarlığı
- Yeterli Sağlık Okuryazarlığı
- Mükemmel Sağlık Okuryazarlığı

Viyana

Braga

HLS-EU Avrupa SOY Araştırma Anketi ve ASOY-Tr İçeren Veri Toplama Aracı

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

2019- TR01- KA204-076539

" SAĞLIK EĞİTİMİ AÇISINDAN YENİLİKÇİ YETİŞKİN EĞİTİMİ MODELLERİ" PROJESİ

Innovative Adult Education Models in Terms Of Health Education

HLS- EU AVRUPA SOY ARAŞTIRMA ANKETİ ve ASOY-TR İÇEREN VERİ TOPLAMA ARACI

TARİH:/...../2020

İ.BÖLÜM

- 1- Yaşınız (Bitirmiş olduğunuz yaşı belirtiniz) :
- 2- Cinsiyetiniz : 1. Erkek () 2. Kadın ()
- 3- Medeni Durumunuz : 1. Evli () 2. Bekar ()
- 4- Eğitim Durumunuz (En son bitirdiğiniz okul) :
- () 1.İlkokul Mezunu () 2.Ortaokul Mezunu () 3.Lise Mezunu
() 4.Meslek Yüksek Okulu () 5.Üniversite/ Yüksekokul () 6.Yüksek Lisans () 7.Doktora
- 5- Mesleğiniz:
- () 1.Ev Hanımı () 2.İşçi () 3.Emekli () 4.Öğrenci
() 5.Memur () 6.Esnaf () 7.Serbest Çalışan () 8.Çiftçi () 9.Diğer
- 6- Sosyal Güvenceniz: () 1.Yok () 2.SGK (Emekli Sandığı, SSK) () 3.Genel Sağlık Sigortası
() 4. Diğer (lütfen belirtiniz)
- 7- Kendinizi oturduğunuz yer ile ilgili nasıl tanımlıyorsunuz?
- () 1. Yerliyim
() 2. Anne ve babam göç ederek gelip yerleşmişler
() 3. Anne ve babamdan önceki nesiller göç ederek gelip yerleşmişler
() 4. Başka (lütfen belirtiniz)
- 8- Bugüne kadar en uzun süre yaşadığınız yeri tanımlayınız.
- () 1.Köy/ Kasaba () 2.Kent Merkezi () 3.Büyükşehir (Metropol)
- 9- Evinizde toplam kaç kişi yaşıyorsunuz?
- 10- Ailenizin aylık gelirini giderlerinize oranla nasıl değerlendiriyorsunuz?
- () 1.Gelir giderden az () 2.Gelir gidere denk () 3.Gelir giderden fazla
- 11- Genel olarak kitap/ gazete/ dergi v.b okumaktan ne kadar hoşlanırsınız? Aşağıdaki cetvel üzerinde uygun rakamı daire içine alarak işaretleyiniz.
- Hiç hoşlanmam Çok hoşlanırım
1.....2.....3.....4.....5.....6.....7.....8.....9.....10

12- Ne kadar sık kitap okursunuz?

1. Hiç okumam 2. Ara sıra 3. Sıklıkla

13- Okuma ve yazma ile ilgili aktivitelerinizde diğer kişi/ kişilerden yardım alıyor musunuz?

1. Her zaman 2. Bazen 3. Nadiren 4. Hiçbir zaman

14- Kendinizi sosyal statü olarak 1 ile 10 arasında değerlendiriniz (uygun olan rakamı daire içine alınız)

1.....2.....3.....4.....5.....6.....7.....8.....9.....10

II. BÖLÜM

15- Sağlıkla ilgili sizce en güvenilir üç bilgi kaynağını sırayla numara vererek (1., 2., 3. şekilde) belirtiniz.

1. Sağlık Çalışanı 2. Radyo/ televizyon 3. Yazılı basın (gazete, dergi v.b)
 4. İnternet 5. Aile Üyeleri 6. Arkadaş
 7. Kitap/ broşür 8. Diğer (lütfen belirtiniz)

16- Genel olarak sağlığını nasıl değerlendirirsiniz?

1. Mükemmel 2. Oldukça iyi 3. İyi 4. Fena Değil 5. Kötü

17- Düzenli ilaç kullanmanızı gerektiren bir hastalığınız var mı?

1. Evet 2. Hayır

Cevabınız evet ise nedir? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

1. Diyabet 2. Hipertansiyon 3. Kalp Hastalığı
 4. Böbrek Hastalığı 5. Astım 6. Diğer (lütfen belirtiniz)

18- Herhangi bir sağlık sorunu nedeniyle (hastalık, aşı, test, reçete yazdırma vb) bir sağlık kuruluşuna ayda ortalama kaç kez başvuruyorsunuz?

1. Bir kez 2. İki kez 3. Üç kez 4. Dört kez ve daha fazla

19- Herhangi bir sağlık sorunu/ hastalık durumunda ilk başvurduğunuz sağlık kuruluşu hangisidir?

1. Aile Sağlığı Merkezi/ Aile Hekimi 2. Devlet Hastanesi 3. Üniversite Hastanesi
 4. Özel Hastane 5. Özel Muayenehane

20.- 26. Sorular: Sağlıkla ilgili diyet, egzersiz, hastalıkların önlenmesi ve bazı özel sağlık konuları gibi bilgilere ulaşmak için aşağıdaki kaynakları ne sıklıkla kullanırsınız? Lütfen ilgili boşluğa X işareti koyunuz.

		Her zaman	Sıklıkla	Bazen	Nadiren	Hiçbir zaman
20.	Gazete					
21.	Magazin					
22.	İnternet					
23.	Radio ve Televizyon					
24.	Kitaplar ve Broşürler					
25.	Aile üyeleri, arkadaşlar v.b					
26.	Doktor, hemşire ve diğer sağlık çalışanları					

III.BÖLÜM

Açıklama; Sağlıkla ilgili diyet, egzersiz, hastalıkların önlenmesi ve bazı özel sağlık konuları gibi bilgilere ulaşmak için aşağıdaki kaynakları ne sıklıkla kullanırsınız? Lütfen ilgili boşluğa X işareti koyunuz.

		Her zaman	Sıklıkla	Bazen	Nadiren	Hiçbir zaman
27.	Sağlıkla ilgili gazete, dergi ve kitap okur musunuz?					
28.	TV, radyo v.b deki reklamlarda sağlıkla ilgili bilgilere dikkat eder misiniz?					
29.	Sağlığınıza korumak için perhiz/ diyet yapar mısınız?					
30.	Yemeklerinizde katkı maddesi ve koruyucu içeren ürünleri kullanmaktan kaçınır mısınız?					
31.	Organik tarım ürünleri satan yerlerden alışveriş yapar mısınız?					
32.	Yeterli ve dengeli beslenmeye özen gösterir misiniz?					
33.	Sağlıklı olmak için düzenli olarak spor yapar mısınız?					
34.	Görünüşü ve tadı hoşunuza gitmese de sağlığınıza korumak için bazı yiyecek ve içecekleri tüketir misiniz?					
35.	Reçete edilen ilaçlar hakkında yan etkileri de dahil olmak üzere bilgi edinmeye çalışır mısınız?					
36.	Sağlıklı kalmak için kilonuza dikkat eder misiniz?					

2023

January

S	M	T	W	T	F	S
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

February

S	M	T	W	T	F	S
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28				

March

S	M	T	W	T	F	S
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

April

S	M	T	W	T	F	S
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

May

S	M	T	W	T	F	S
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

June

S	M	T	W	T	F	S
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

July

S	M	T	W	T	F	S
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

August

S	M	T	W	T	F	S
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

September

S	M	T	W	T	F	S
				1	2	
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

October

S	M	T	W	T	F	S
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

November

S	M	T	W	T	F	S
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

December

S	M	T	W	T	F	S
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI
KIRIKALE İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ
Kırıkkale Merkez Toplum Sağlığı Merkezi

2019-1-TR01-KA204-076539

SAĞLIK EĞİTİMİ AÇISINDAN YENİLİKÇİ YETİŞKİN EĞİTİMİ MODELLERİ

www.innohealth-edu.com /innohealth.edu /innohealth_edu